

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Με την επιστημονική επιμέλεια του ΙΟΒΕ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Έκδοση μηνιαίου Δελτίου Εξελίξεων στη Βιομηχανία

Το ανά χείρας είναι το πρώτο μιας νέας σειράς ενημερωτικών δελτίων του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών για τον τομέα της Βιομηχανίας στην Ελλάδα. Εκδίδεται σε συνεργασία με την «Ελληνική Παραγωγή – Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη» και αντικαθιστά το προηγούμενο μηνιαίο δελτίο οικονομικής συγκυρίας στον τομέα.

Το δελτίο στηρίζεται κυρίως στους βραχυχρόνιους δείκτες και τάσεις στη βιομηχανία, τοποθετώντας τους όμως στο πλαίσιο των ευρύτερων τάσεων της ευρωπαϊκής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας, όπως αυτές σχετίζονται με τον τομέα. Η παρουσίαση είναι συνοπτική, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση ανάμεσα στα μηνιαία στοιχεία και η καταγραφή των βασικών τάσεων που διαμορφώνονται. Το περιεχόμενο θα ανανεώνεται μηνιαίως με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία και βασίζεται σε επεξεργασία δημοσίως διαθέσιμων δεδομένων από εγχώριες και ξένες πηγές καθώς και πρόσθετων από ειδικές έρευνες και μελέτες του IOBE.

Το δελτίο θα εκδίδεται κάθε μήνα, εκτός από Αύγουστο και Ιανουάριο, θα αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Παραγωγής και του IOBE και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πηγή πληροφόρησης από τον κάθε ενδιαφερόμενο. Πιστεύουμε πως θα συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση της πορείας και των προοπτικών ενός εξαιρετικά σημαντικού τομέα για την ελληνική οικονομία. Μπορεί να αφορά όσους επιχειρούν, εργάζονται ή επενδύουν σε αυτόν, λήπτες αποφάσεων στρατηγικής ή οικονομικής πολιτικής και όσους ενδιαφέρονται γενικότερα για την ανάπτυξη της οικονομίας.

Περιεχόμενα

- **Σύνοψη**
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις του COVID-19 και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους

Σύνοψη: Επιδράσεις και μέτρα αντιμετώπισης του COVID-19

- Η πανδημική κρίση καθώς και τα μέτρα για τον περιορισμό της έπληξαν σημαντικά την οικονομική δραστηριότητα στη χώρα το 1^ο εξάμηνο του έτους. Οι συνθήκες που διαμόρφωσε η πανδημία (μέτρα προστασίας δημόσιας υγείας, στήριξης επιχειρήσεων και νοικοκυριών), αποτελούν τους καθοριστικούς παράγοντες των οικονομικών εξελίξεων εγχωρίως και διεθνώς.
- Ωστόσο, η λήψη σημαντικών μέτρων αντιμετώπισης σε εθνικό επίπεδο (υγειονομικών, δημοσιονομικών, χρηματοδοτικών), αλλά και η αξιοποίηση σχετικών πολιτικών της ΕΕ, φαίνεται πως συντελεί ώστε ο αντίκτυπος στο ΑΕΠ να αναμένεται μεν μεγαλύτερος από τον μέσο όρο στην ΕΕ, αλλά μικρότερος από ό,τι σε άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού νότου.
- Σημαντικό ρόλο για την τάση της εγχώριας οικονομίας, πέρα από το πώς θα εξελιχθεί ο τουρισμός, έχουν οι εξαγωγές προϊόντων, κυρίως της βιομηχανίας, με τις βιομηχανικές επενδύσεις να μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά προς αυτή την κατεύθυνση.
- Παρά τη σημαντική υποχώρηση δραστηριότητας σε όλους τους βασικούς κλάδους της οικονομίας το β' τρίμηνο του έτους, η εξασθένιση του δείκτη δραστηριότητας στη Μεταποίηση καταγράφηκε μικρότερη του μέσου όρου, ένδειξη της ασθενέστερης επίδρασης της υγειονομικής κρίσης στον τομέα.
- Στρατηγικές προτεραιότητες που υποστηρίζουν το ρόλο της βιομηχανίας αναδεικνύοντας τα πολλαπλασιαστικά της οφέλη για την οικονομία και την κοινωνία, αλλά και η άρση των στρεβλώσεων που εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητά της, είναι καθοριστικοί παράγοντες για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Σύνοψη: Προοπτικές νέων επενδύσεων και ανάπτυξης

- Η βιομηχανία έδειξε αντοχές και προσαρμοστικότητα στην κρίση. Σημαντικές βιομηχανικές επενδύσεις, στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας, ενισχύουν την παραγωγική βάση χωρίς να περιορίζονται σε δραστηριότητες ευάλωτες σε παγκόσμιους υφεσιακούς κύκλους. Νέες βιομηχανικές πράσινες επενδύσεις, όπως η λειτουργία μονάδας που μειώνει το εμπορικό έλλειμμα καθώς υποκαθιστά κοστοβόρες εισαγωγές, η κατασκευή νέας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θέτουν βάσεις για ανάπτυξη και ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας.
- Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκονται οι πρόδρομες εργασίες στο πρώην αεροδρόμιο του Ελληνικού, ενώ οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις εντός της πρώτης πενταετίας αφορούν στην υλοποίηση ενός σημαντικού τμήματος του Μητροπολιτικού Πάρκου, την υλοποίηση λοιπών έργων υποδομής (π.χ. λιμενικά έργα), τη χάραξη οδικού δικτύου.
- Σημαντικά έργα υποδομών και δικτύων, όπως έργα αναβάθμισης οδικών αξόνων, και επερχόμενες μεγάλες επενδύσεις που αφορούν και στην αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου, που έχουν ως στόχο τη βελτίωση της λειτουργικότητας, μπορούν να συμβάλλουν στη διευκόλυνση και στην επιτάχυνση νέων επενδύσεων. Επέκταση των δικτύων φυσικού αερίου σε περιφέρειες της χώρας προβλέπει το Πενταετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Δημόσιας Επιχείρησης Δικτύων Διανομής Αερίου (ΔΕΔΑ), με το ενεργειακό κόστος για επιχειρήσεις και νοικοκυριά να περιορίζεται σημαντικά
- Νέος νόμος για το Περιβάλλον (Ν. 4685/2020) που μεταξύ άλλων προβλέπει την απλοποίηση των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων, τη μείωση του χρόνου για την αδειοδότηση ΑΠΕ, την υιοθέτηση νέου ευρωπαϊκού μοντέλου διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, την αντιμετώπιση των προβλημάτων των δασικών χαρτών και των οικιστικών πυκνώσεων, καθώς και ρυθμίσεις για την επίλυση του προβλήματος των αποβλήτων σε πολλές περιοχές της χώρας
- Οι υποδομές και το περιβάλλον απαιτούν σημαντικές επενδύσεις, πολλές εκ των οποίων μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης, με όρους που θα εξειδικευθούν το επόμενο διάστημα. Λόγω του εν δυνάμει μεγέθους και του υψηλού πολλαπλασιαστή τους, οι επενδύσεις σε ενέργεια και υποδομές θα μπορούσαν να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας.

Σύνοψη: Βασικά στοιχεία

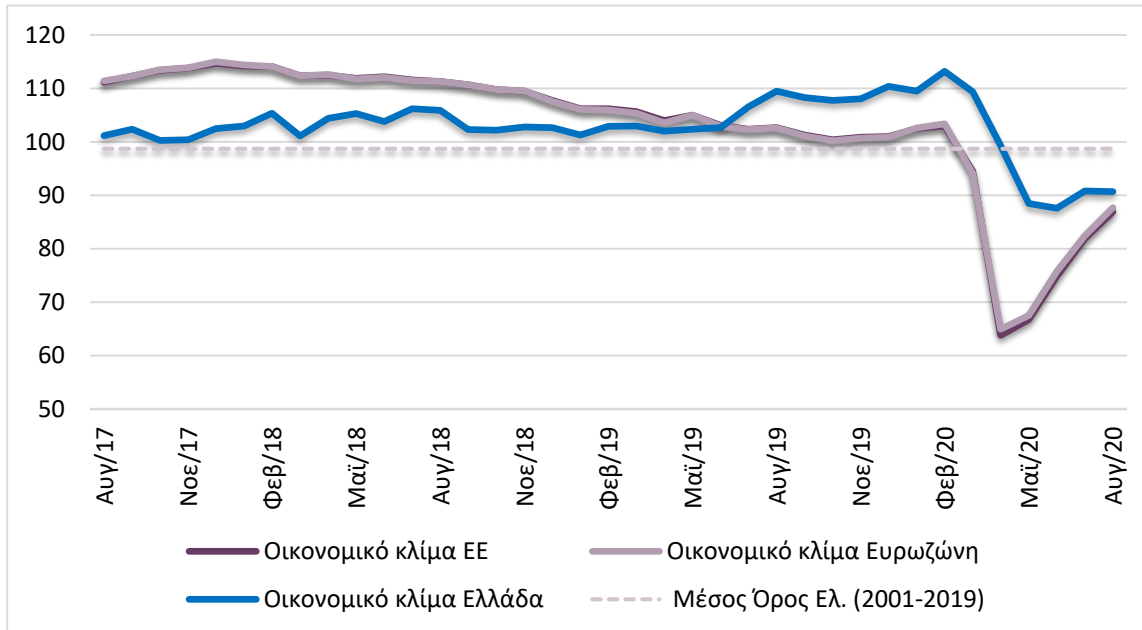
- Ισχυρή ύφεση το β' τρίμηνο 15,2% (γ-ο-γ).
- Για το σύνολο του α' εξαμήνου, πτώση ΑΕΠ κατά 7,9% (η μεγαλύτερη από το α' εξάμηνο 2013)
- Ισχυρή πτώση εξαγωγών στο β' τρίμηνο (-32,1%), κυρίως λόγω μείωσης εξαγωγών υπηρεσιών (-49,4%)
- Αύξηση ανεργίας (για πρώτη φορά από τον Μάρτιο 2014)
- Δείκτης οικονομικού κλίματος αμετάβλητος και οριακή μείωση καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Αύγουστο
- Ήπια υποχώρηση του Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία τον Αύγουστο (85,6 μονάδες από 88,2 τον Ιούλιο)
- Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής κατά 7,2% τον Ιούνιο σε σχέση με τον Μάιο. Μείωση 4,9% σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, αλλά σημαντικά μικρότερη του Ευρωπαϊκού μέσου όρου (-11,3%).
- Ενίσχυση των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων τον Ιούνιο (εξαιρουμένων πετρελαιοειδών) κατά +6,3% (γ-ο-γ). Συρρίκνωση εμπορικού ελλείμματος στα €1,9 δισεκ. από €2,5 δισεκ. ένα χρόνο πριν.
- Σημαντική υποχώρηση οικονομικής δραστηριότητας το β' τρίμηνο, συνολικά (-25,1%) καθώς και σε όλους τους βασικούς κλάδους. Μεγαλύτερη μείωση για Τουρισμό – εστίαση (σχεδόν -80%). Μικρότερη μείωση του μέσου όρου στη Μεταποίηση (-21,6%).

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- **Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία**
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις του COVID-19 και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους

Αμετάβλητο το οικονομικό κλίμα τον Αύγουστο, οριακή μείωση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

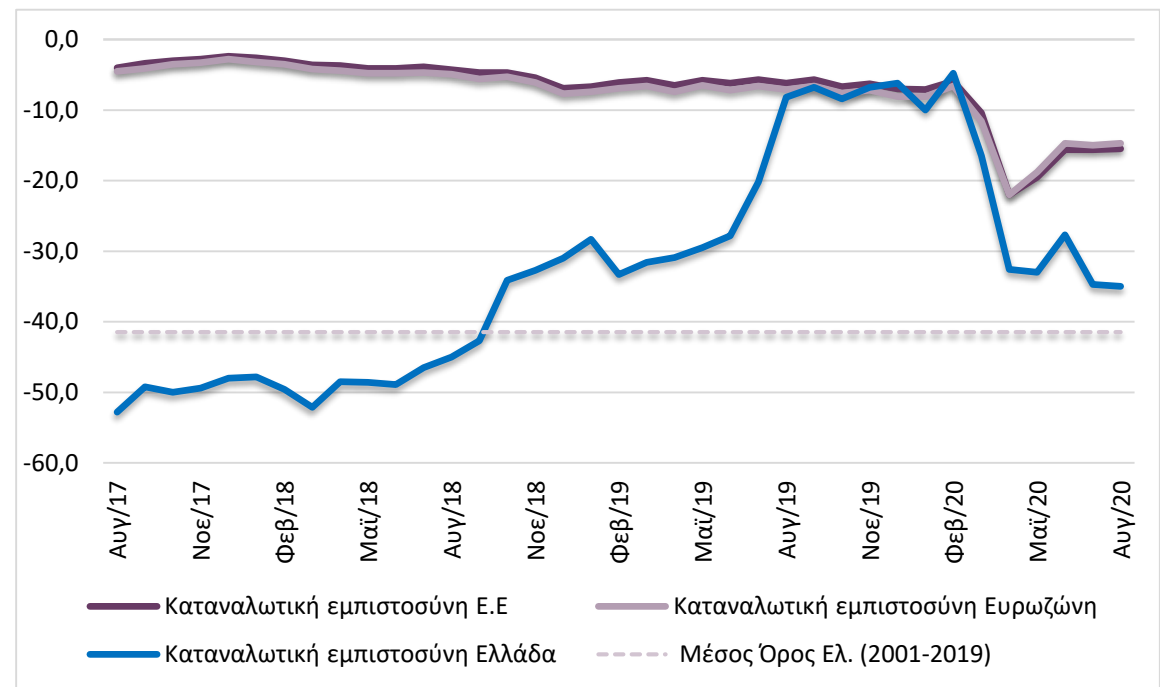
Οριακή υποχώρηση οικονομικού κλίματος, με εξασθένηση των επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους τομείς πλην του Λιανικού εμπορίου και των Υπηρεσιών

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 8/2020

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος τον Αύγουστο και διαμορφώθηκε στις 90,7 μονάδες, έναντι 90,8 μονάδων τον προηγούμενο μήνα. Το οικονομικό περιβάλλον βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο με τις προσδοκίες να διαμορφώνονται ανάλογα και με τις εξελίξεις της πανδημίας, αλλά και το σχεδιασμό της οικονομικής πολιτικής.

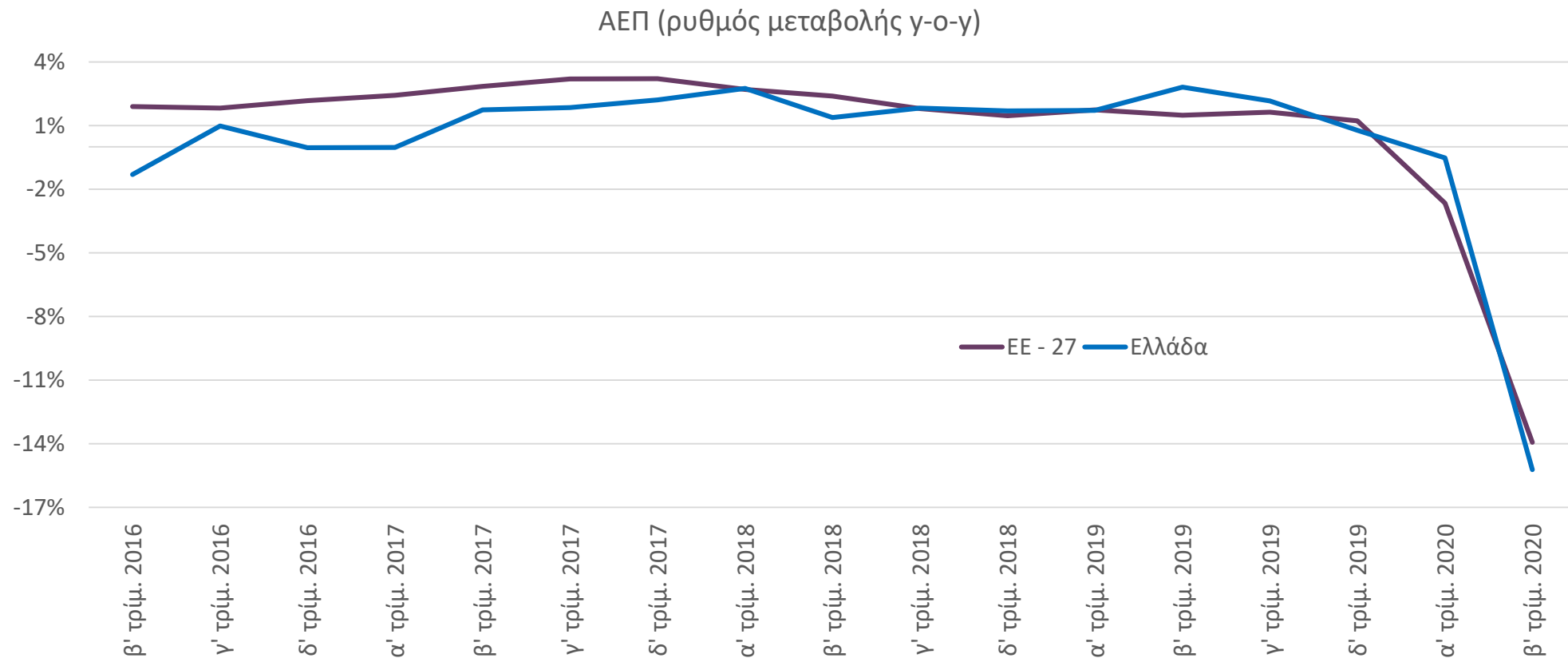
με το δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να σημειώνει μικρή υποχώρηση

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης σημείωσε οριακή υποχώρηση τον Αύγουστο και διαμορφώθηκε στις -35,0 (από -34,7) μονάδες τον Ιούλιο, σαφώς χαμηλότερα από ότι ένα έτος πριν (-8,2 μονάδες).

Ισχυρή ύφεση στο β' τρίμηνο του 2020, λόγω της πανδημικής κρίσης και των μέτρων για τον περιορισμό της, στην Ελλάδα και διεθνώς

Πτώση το β' τρίμηνο του 2020 15,2%, έναντι αύξησης 2,8% ένα έτος νωρίτερα. Ελαφρώς ηπιότερη ύφεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (-13,9%). Στο πρώτο εξάμηνο φέτος πτώση ΑΕΠ κατά 7,9%, η μεγαλύτερη από το α' εξάμηνο 2013. Ύφεση 8,3% στην ΕΕ.

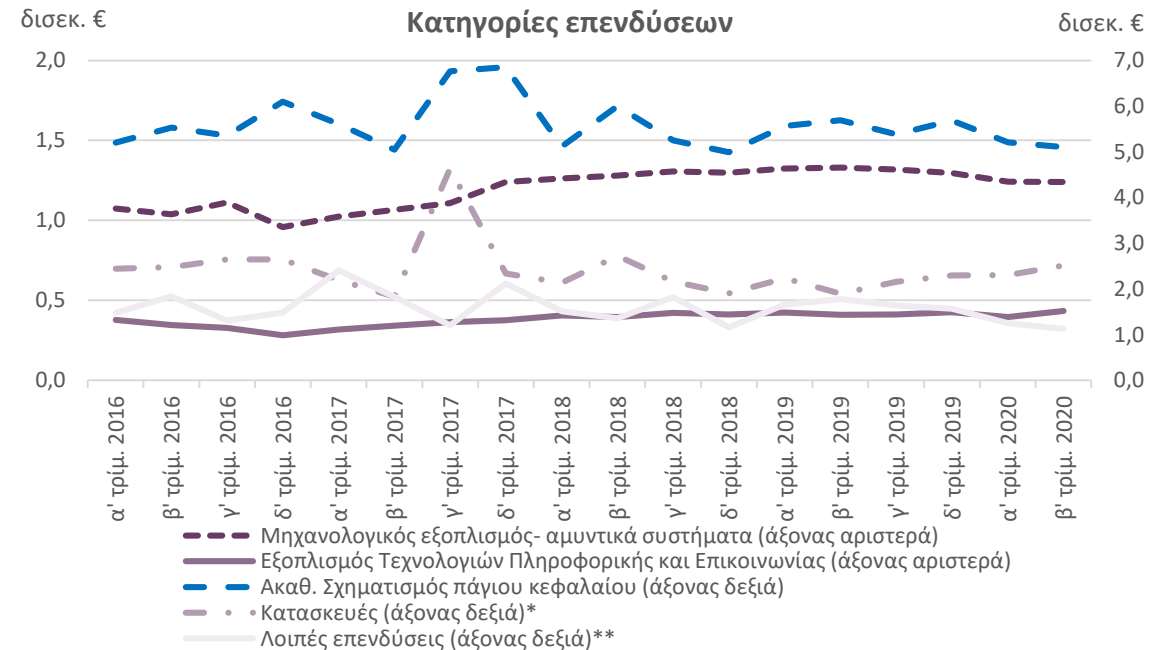
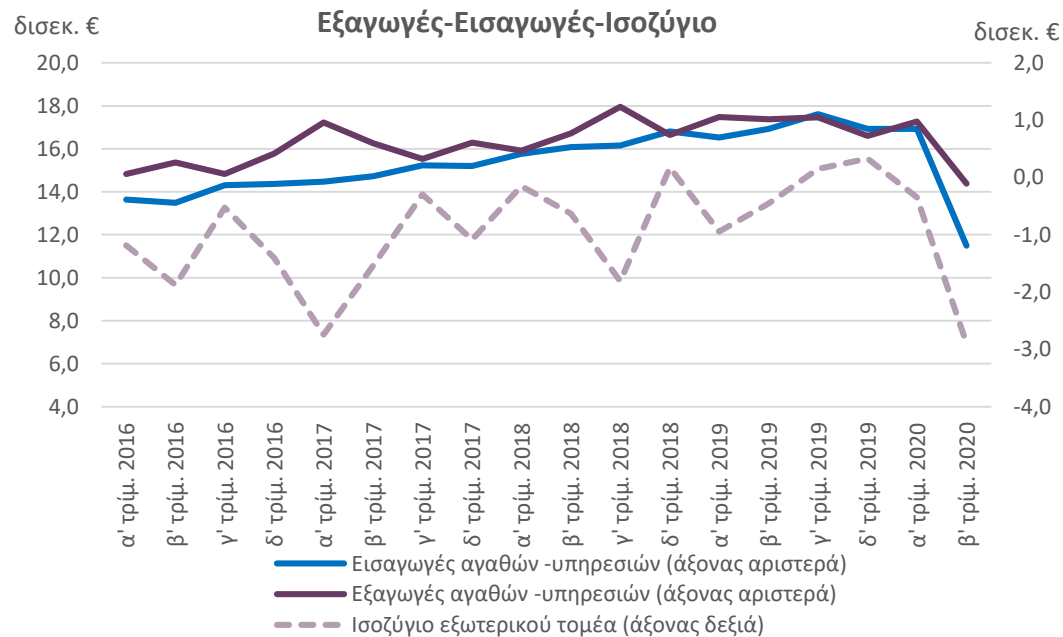

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, σε σταθερές τιμές 2010, ΕΛ.ΣΤΑΤ. Σεπτέμβριος 2020

Σημαντικό έλλειμμα στον εξωτερικό τομέα και κάμψη επενδυτικής δραστηριότητας

Ισχυρή πτώση εξαγωγών 32,1% στο β' τρίμ. ως προς την ίδια περίοδο πέρυσι, όταν αυξάνονταν 5,2% έναντι του 2018. Κυρίως από μείωση υπηρεσιών (-49,4%). Μεγάλη πτώση και στις εισαγωγές (17,2%), σε αντίθεση με ισχυρή άνοδό τους στο ίδιο τρίμηνο του 2019 (+3,9%). Έλλειμμα ισοζυγίου το β' τρίμ. €2,4 δισεκ. από πλεόνασμα €177,5 εκατ.

Πτώση πάγιων επενδύσεων κατά 10,3% το β' τρίμηνο, έναντι ανόδου κατά 5,2% πριν ένα χρόνο. Ισχυρότερη υποχώρηση στις λοιπές επενδύσεις (-36,9%), ύστερα από έντονη αύξηση 31,3% πέρυσι, και στο Μηχανολογικό εξοπλισμό (-6,7% από +3,8%). Μεγάλη αύξηση Κατασκευών (+32,5% από -30,4% πέρυσι), εξαιτίας ανόδου σε Κατοικίες και Άλλα Έργα

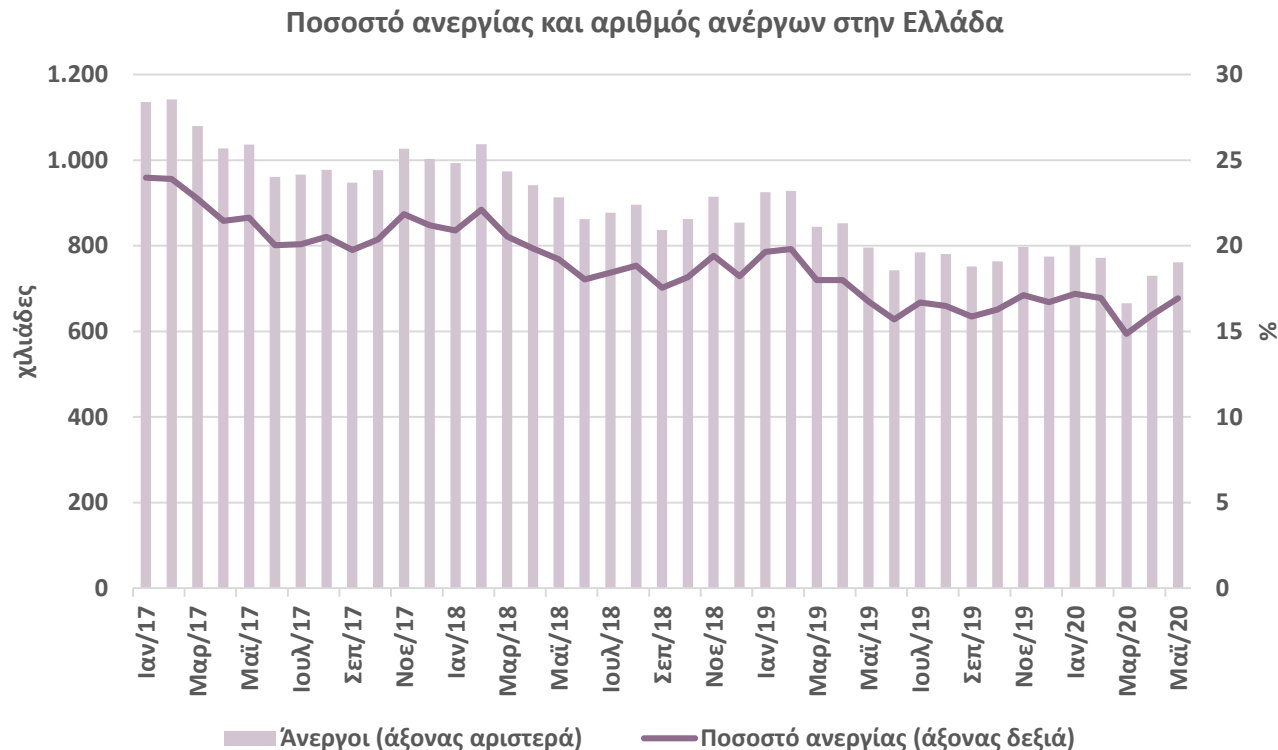
Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, σε σταθερές τιμές 2010, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Σεπτέμβριος 2020

* Οι Κατασκευές περιλαμβάνουν τις Κατοικίες και τις Λοιπές Κατασκευές. Οι Λοιπές Κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, τα βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, τα ξενοδοχεία, τα κτίρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτίρια

** Οι Λοιπές επενδύσεις περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε Μεταφορικό εξοπλισμό, αγροτικά μηχανήματα, πνευματικά δικαιώματα κ.ά.

Αύξηση του ποσοστού ανεργίας τον Μάιο

Για πρώτη φορά από τον Μάρτιο του 2014 αυξάνεται το ποσοστό ανεργίας ετησίως

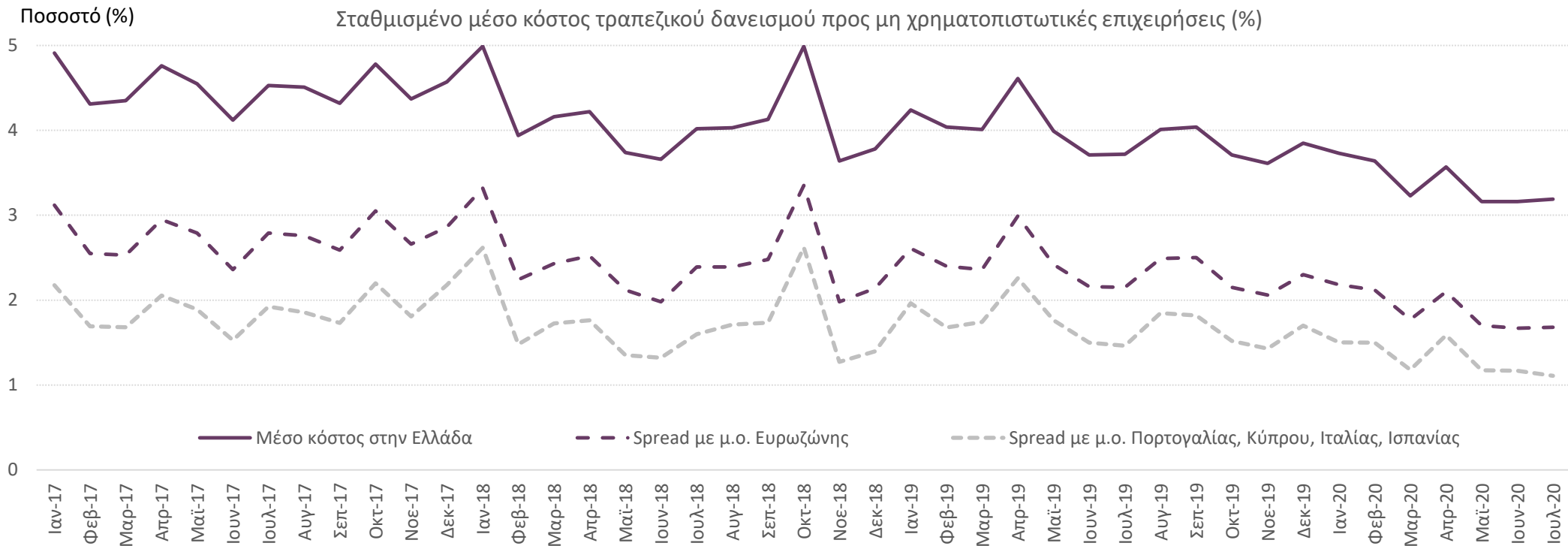

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Μάιο αυξήθηκε στο 16,9%, από 16,7% τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Σε σχέση με τον Απρίλιο ενισχυμένο κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες (16,0%).
- Ο αριθμός των ανέργων τον Μάιο του 2020 υποχώρησε στους 761,5 χιλ. από 795,7 χιλ τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους, ενισχυμένο ωστόσο κατά 31,2 χιλ. συγκριτικά με τον Απρίλιο (730,3 χιλ.).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 5/2020

Παραμένει υψηλότερα το κόστος δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις

Το κόστος νέου δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα περί το 3,2%...

Πηγή: ΕΚΤ, έως 7/2020

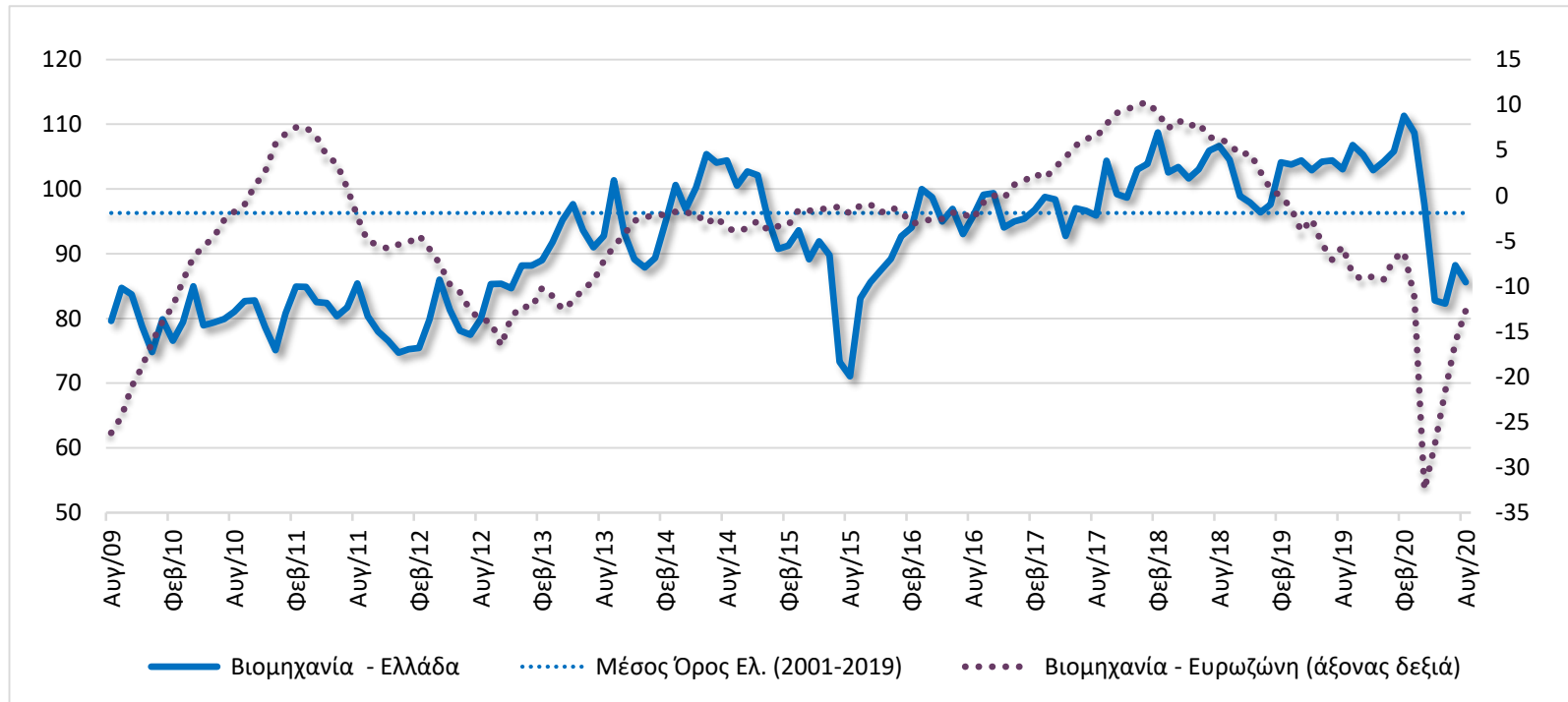
...ωστόσο, παραμένει σημαντικά υψηλότερο από το μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, πάνω από 110 μ.β.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- **Εξελίξεις στη Βιομηχανία**
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις του COVID-19 και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους

Ήπια υποχώρηση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία

Εξασθένιση των επιχειρηματικών προσδοκιών,
κυρίως λόγω επιδείνωσης των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση

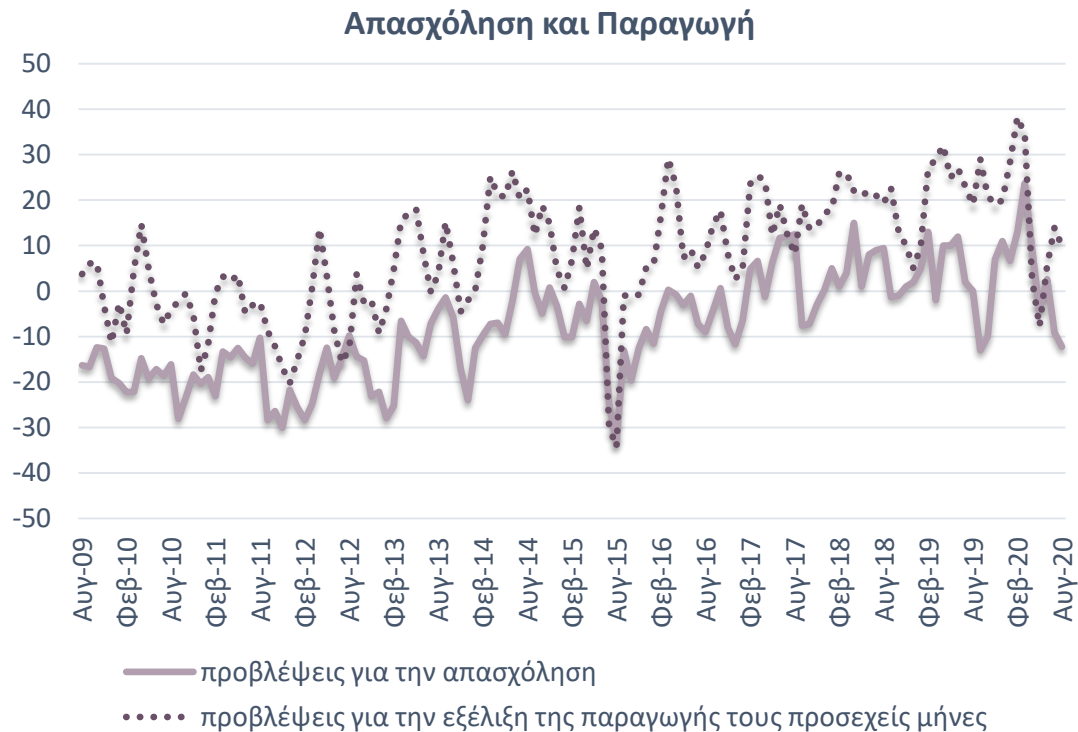

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 8/2020

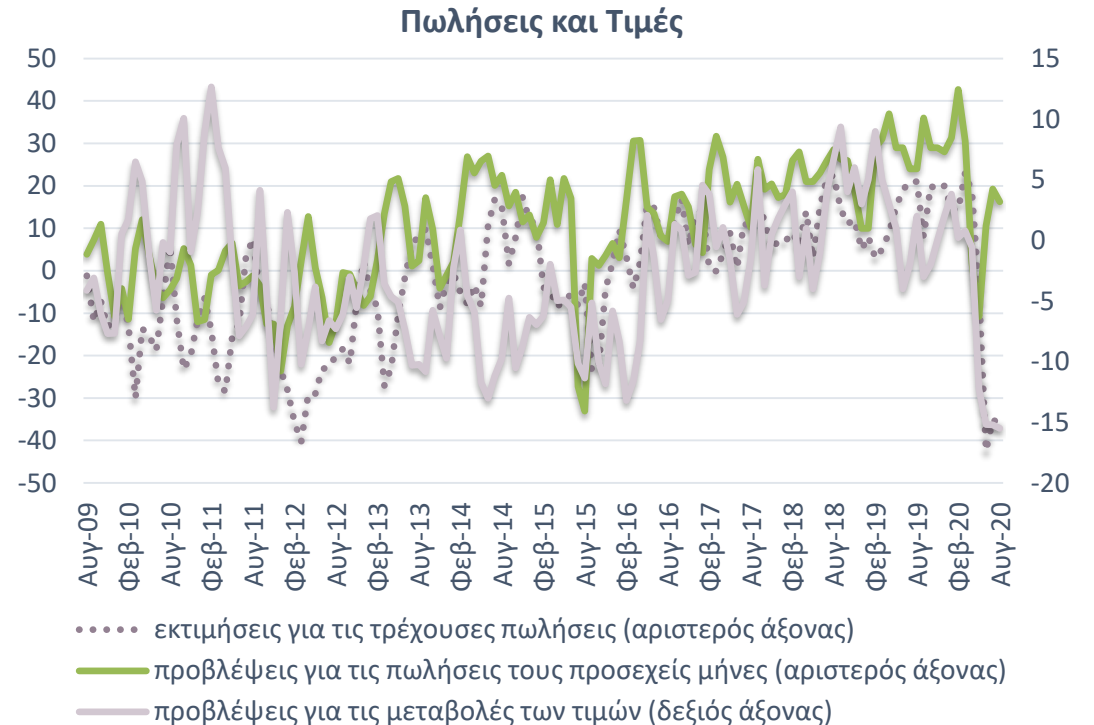
Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία περιορίστηκε τον Αύγουστο, στις 85,6 από 88,2 μονάδες τον Ιούλιο, επίπεδο πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο περυσινό (103,1 μον.), αποτυπώνοντας την αρνητική επίδραση της υγειονομικής κρίσης στις παραγωγικές διαδικασίες

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (I)

Εξασθένηση του δείκτη προβλέψεων για την απασχόληση. Ήπια υποχώρηση του αντίστοιχου δείκτη για την παραγωγή

Παραμένει έντονα αρνητικό το ισοζύγιο προβλέψεων για τις τιμές. Θετικό, αλλά ελαφρώς μειωμένο, το ισοζύγιο των προβλέψεων για τις πωλήσεις

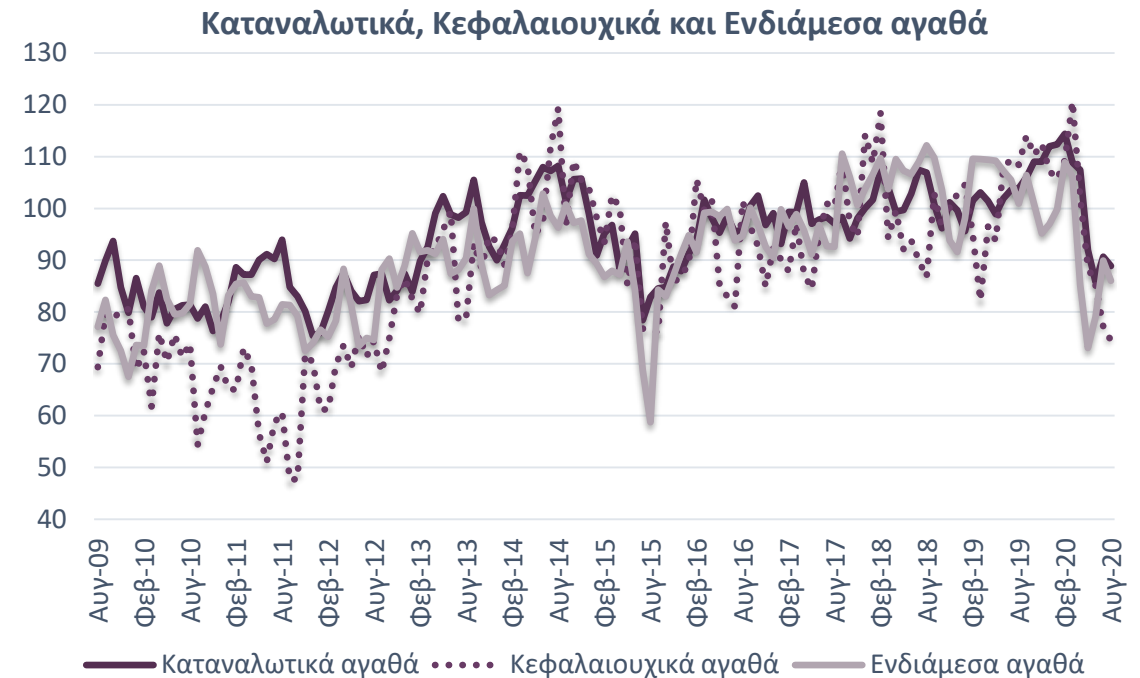
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 8/2020

Η μεταβολή στα περισσότερα ισοζύγια προσδοκιών ήταν αρνητική αλλά ελαφρώς ηπιότερη από ότι τους τρεις προηγούμενους μήνες.

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (II)

Περαιτέρω εξασθένιση του δείκτη για παραγγελίες και τρέχουσα ζήτηση. Σχεδόν σταθερό το ισοζύγιο για τα αποθέματα

Ήπια υποχώρηση για τα Καταναλωτικά και Κεφαλαιουχικά, κυρίως λόγω της μείωσης ζήτησης και παραγγελιών. Ελαφρώς μεγαλύτερη η μείωση στα Ενδιάμεσα αγαθά

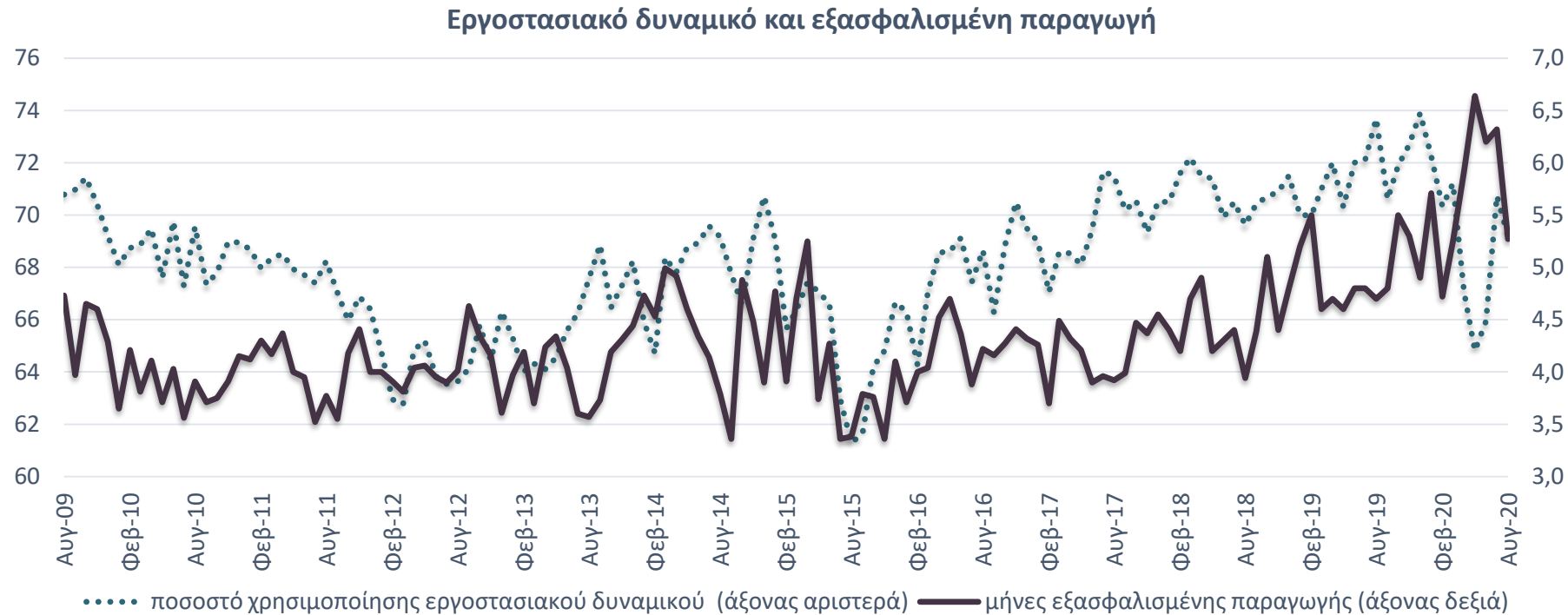

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 8/2020

Παρά το γεγονός ότι έχει επέλθει η αποκατάσταση της λειτουργίας κλάδων που βρίσκονταν σε αναστολή δραστηριότητας παραμένουν οι αρνητικές εκτιμήσεις τους τελευταίους μήνες, σε ελαφρώς ηπιότερη ένταση.

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας προσεγγίζει το μακροχρόνιο επίπεδό της

Έπειτα από το υψηλό 12-ετίας ποσοστό του Δεκεμβρίου 2019, η αξιοποίηση του δυναμικού της βιομηχανίας υποχώρησε τον Αύγουστο του 2020, οριακά κάτω από τον μακροχρόνιο μέσο όρο

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 8/2020

Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής υποχώρησαν στους 5,3 μήνες, με το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού να υποχωρεί περαιτέρω, στο 69,2% (από 70,7% τον Ιούλιο).

Ενδείξεις ανάκαμψης της βιομηχανικής παραγωγής

Αύξηση 7,2% στη βιομηχανική παραγωγή τον Ιούνιο σε σύγκριση με τον Μάιο

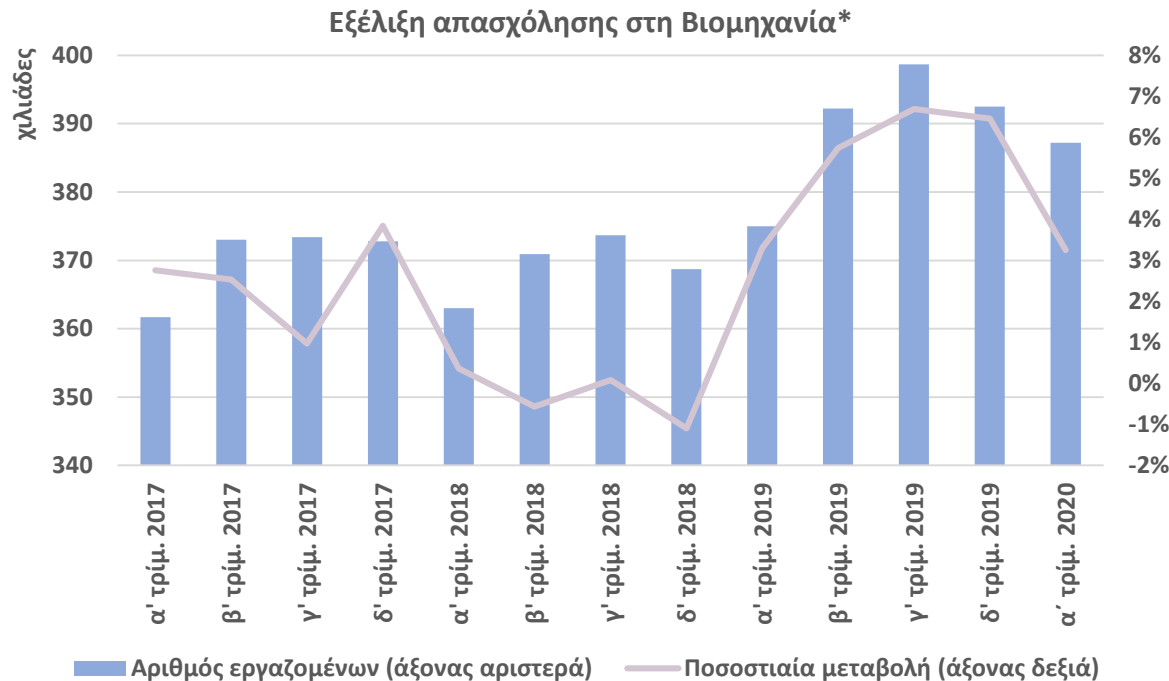
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 6/2020

... με ετήσια μεταβολή -4,9%, σε σχέση με μείωση 0,4% τον Ιούνιο του 2019. Αντίστοιχα στην ΕΕ27: -11,3% τον Ιούνιο από -1,7% τον Ιούνιο του 2019. Στο εξάμηνο του 2020, αύξηση της παραγωγής στα Μηχανοκίνητα Οχήματα (16,7%), στα Φάρμακα (15,9%), στη Χαρτοποιία (5,7%) στον Εξοπλισμό Μεταφορών (5,5%), στις Εκτυπώσεις προεγγεγραμμένων μέσων (3,0%) και στους Η/Υ (2,5%). Όλοι οι λοιποί κλάδοι περιόρισαν την παραγωγή τους

Ενίσχυση της απασχόλησης στη βιομηχανία και αύξηση του κόστους εργασίας

Αύξηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία* αλλά με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο

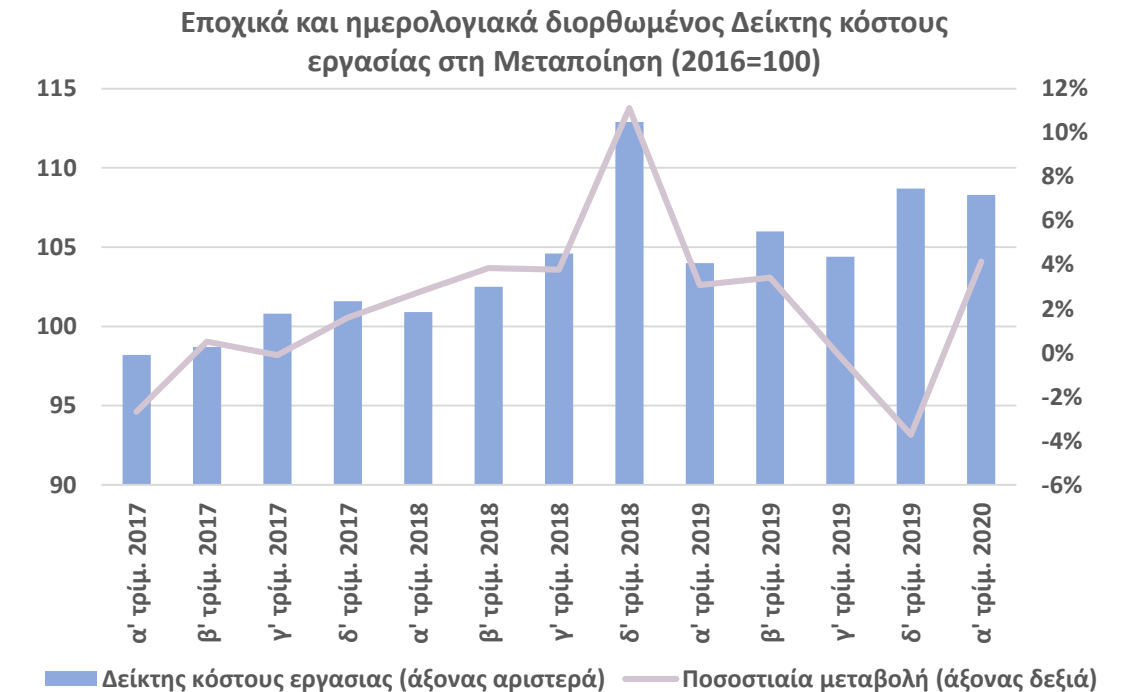
Αύξηση του Δείκτη κόστους εργασίας στη Μεταποίηση το α' τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του 2019

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως α' τρίμ. 2020

* Σημ: Ορυχεία-Λατομεία και Μεταποίηση

Το α' τρίμηνο του 2020 οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 3,3% σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του 2019, δηλαδή από τους 375,0 χιλ. στους 387,2 χιλ.

Πηγή: Eurostat, έως α' τρίμ. 2020

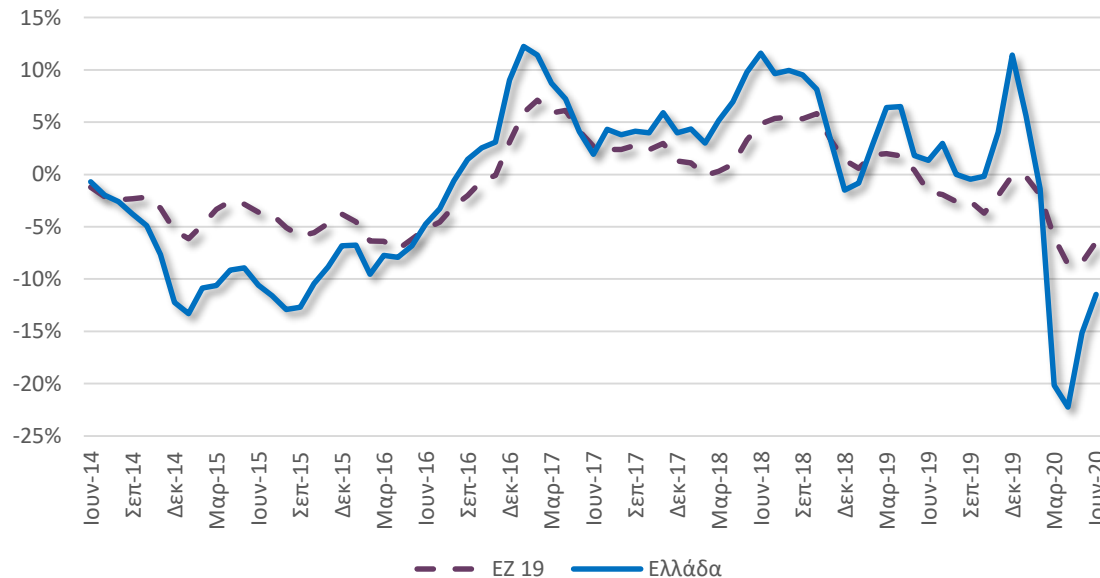
κατά 4,1%, ύστερα από τη μείωσή του κατά 3,7% το δ' τρίμηνο του 2019

Συνεχίζεται η εξασθένηση των τιμών εισαγωγών και παραγωγού, με μικρότερη όμως ένταση

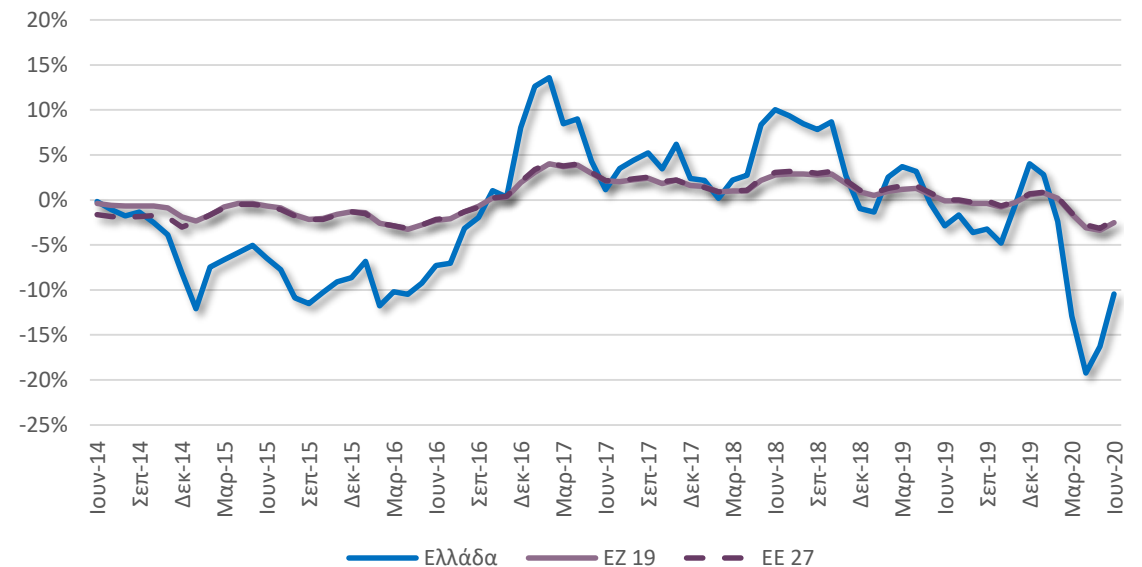
Ηπιότερη η υποχώρηση του δείκτη τιμών εισαγωγών, κατά 11,5% τον Ιούνιο σε σύγκριση με τον Μάιο (-15%). Σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα στην Ευρωζώνη, -6,5% (από -8,4% τον προηγούμενο μήνα).

Πτωτικά κινείται και ο δείκτης τιμών παραγωγού, κατά 10,4% τον Ιούνιο (από -16,3% τον Μάιο). Σαφώς μικρότερης έντασης οι μεταβολές σε Ευρώπη (στην περιοχή του -2,5% από -3,4% τον προηγούμενο μήνα).

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Εισαγωγών στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Πηγή: Eurostat, έως 6/2020

Σημ: Οι τιμές εισαγωγών αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

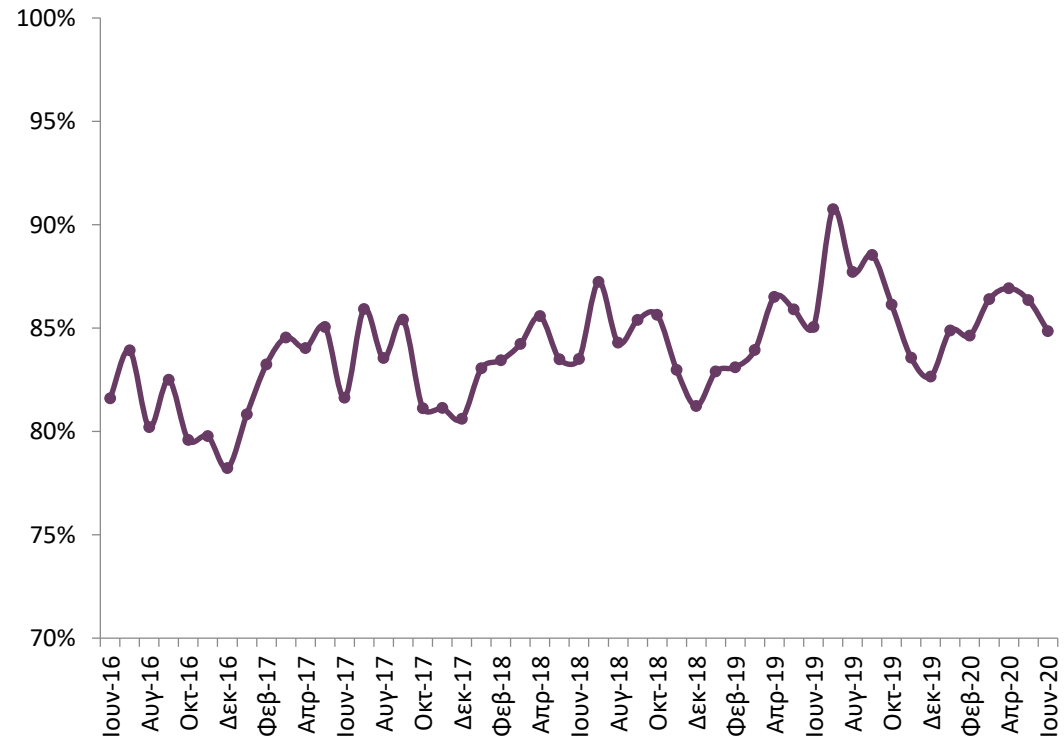
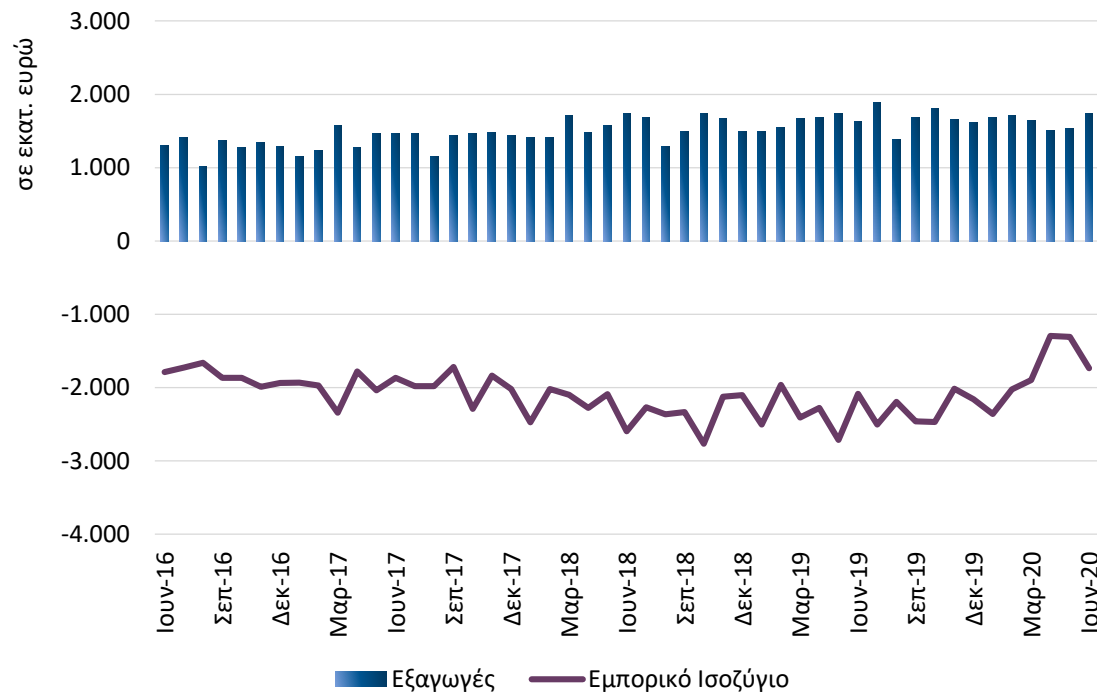
Πηγή: Eurostat, έως 6/2020

Σημ: Οι τιμές παραγωγού αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Ενίσχυση των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων τον Ιούνιο, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών

Στα €1,7 δισεκ. οι εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων* τον Ιούνιο (+6,3% από τον Ιούνιο του 2019). Συρρίκνωση εμπορικού ελλείμματος στα €1,9 δισεκ. από €2,5 δισεκ. ένα χρόνο πριν.

Το μερίδιο των βιομηχανικών προϊόντων προσεγγίζει το 85% του συνόλου των εξαγωγών αγαθών*

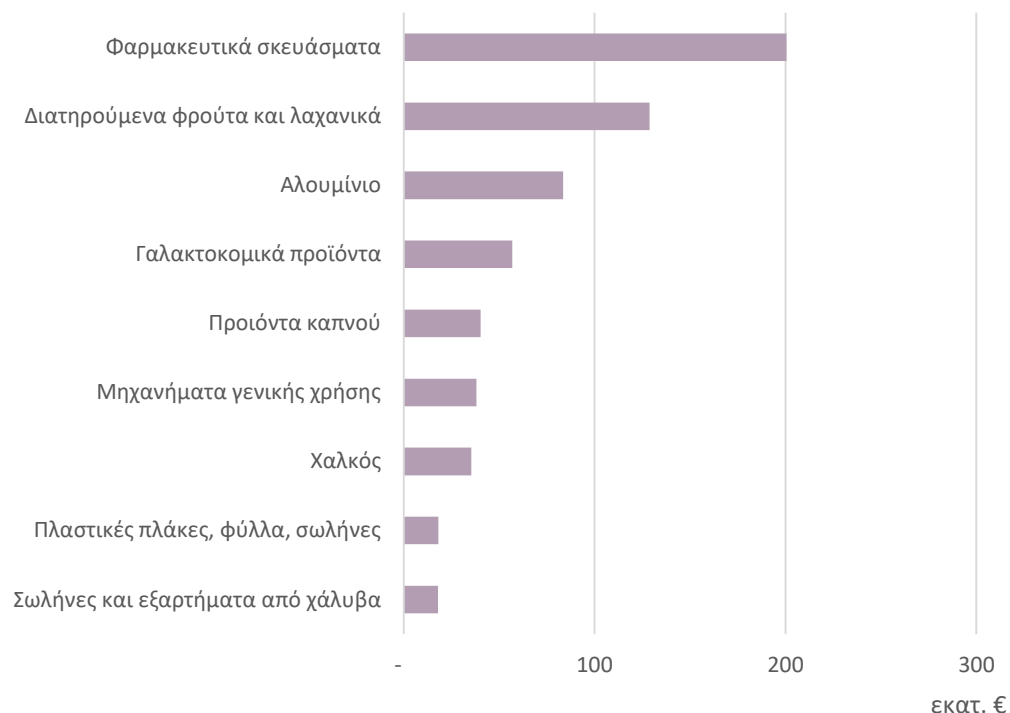
Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, ΕΛΣΤΑΤ, έως 6/2020

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές, δεν περιλαμβάνονται τα πετρελαιοειδή

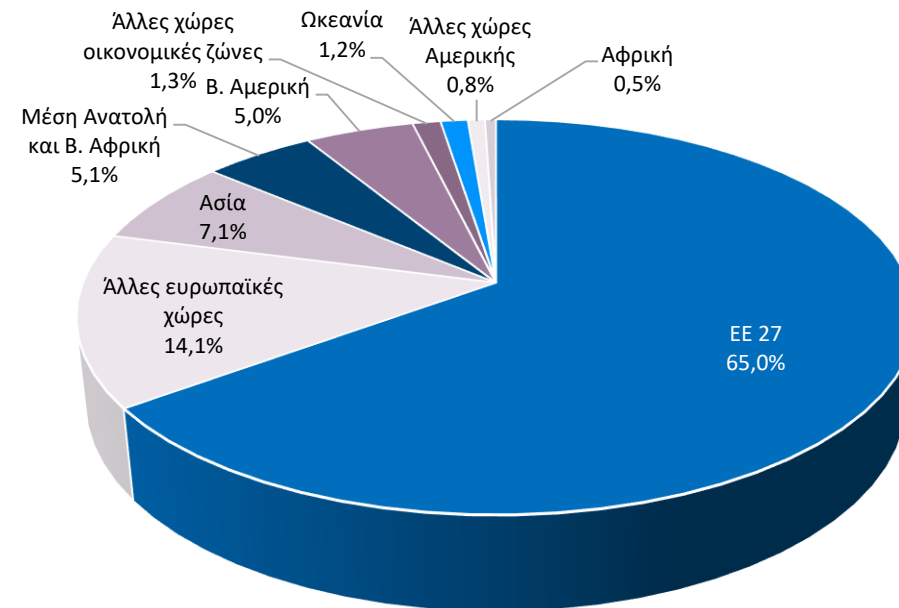
Σημαντική η συμβολή των εξαγωγών των βιομηχανικών προϊόντων στο εξωτερικό εμπόριο αγαθών. Παρά τις αρνητικές επιδράσεις της υγειονομικής κρίσης στο παγκόσμιο εμπόριο, οι εξαγωγές της εγχώριας βιομηχανίας φαίνεται να αντέχουν. Σημαντικός ο ρόλος τους για την τάση της εγχώριας οικονομίας.

Τα Φαρμακευτικά προϊόντα κορυφαία εξαγόμενα προϊόντα, περιορισμένο εύρος προορισμών για τα βιομηχανικά προϊόντα

Τα Φαρμακευτικά προϊόντα (€201 εκατ.) και τα Φρούτα-Λαχανικά (€129 εκατ.) ξεχωρίζουν για τις εξαγωγές τους το β' τρίμηνο του 2020.

Πάνω από το 80% των βιομηχανικών προϊόντων προς ευρωπαϊκές χώρες, ενώ ένα 7,1% προς την Ασία το β' τρίμηνο του 2020

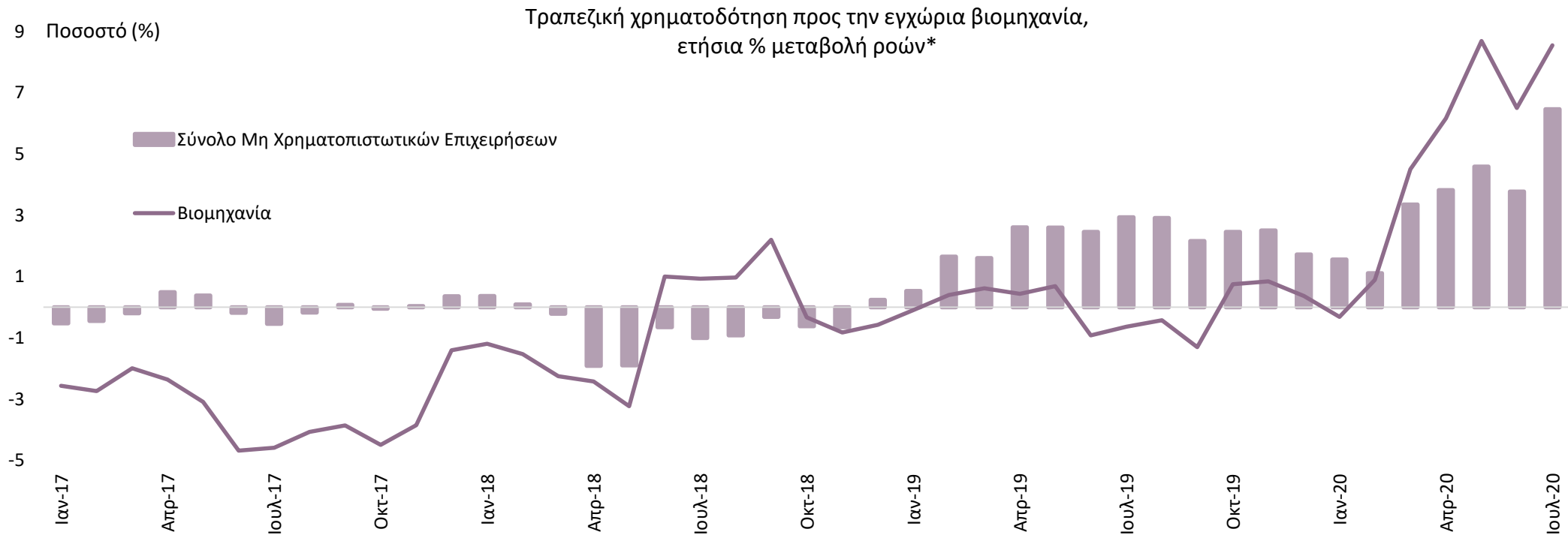

Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως β' τριμ. 2020

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές, δεν περιλαμβάνονται τα πετρελαιοειδή

Ενίσχυση χρηματοδότησης προς τη βιομηχανία

Σημάδια έντονης ανάκαμψης το 2020, μέσα από προϋπάρχουσες γραμμές πίστωσης αλλά και υπό την επίδραση των μέτρων τόνωσης της ρευστότητας για την αντιμετώπιση της πανδημίας

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 7/2020

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

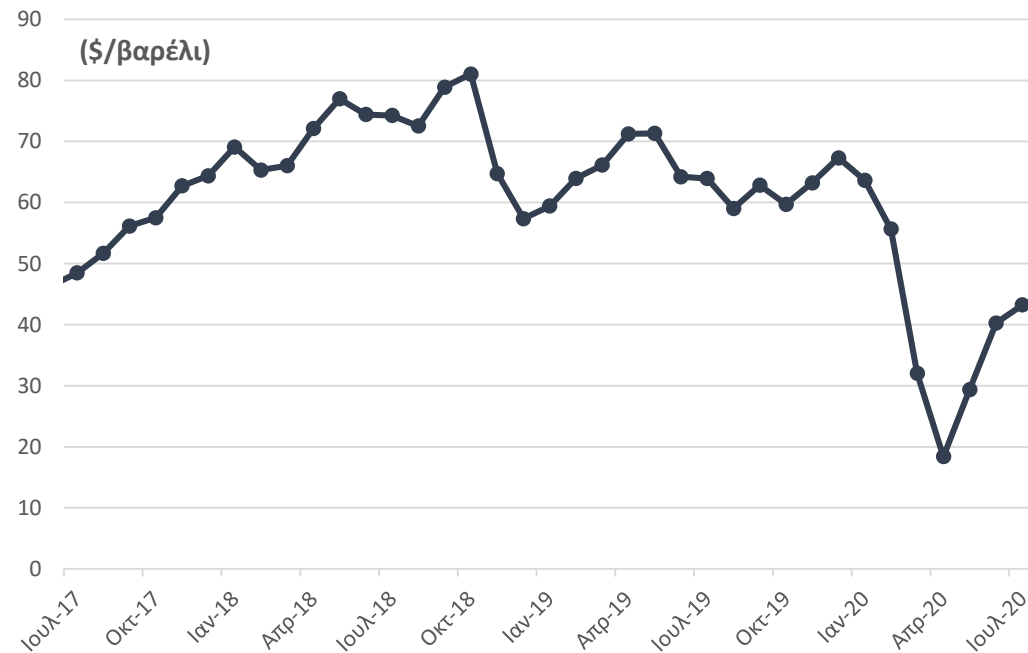
Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- **Διεθνές περιβάλλον**
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις του COVID-19 και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους

Οι τιμές των εμπορευμάτων εξακολουθούν να ανακάμπτουν

Η τιμή του αργού πετρελαίου ενισχύεται κατά 7,28% τον Ιούλιο, στα 43,2\$/βαρέλι από 40,3\$/βαρέλι τον Ιούνιο.

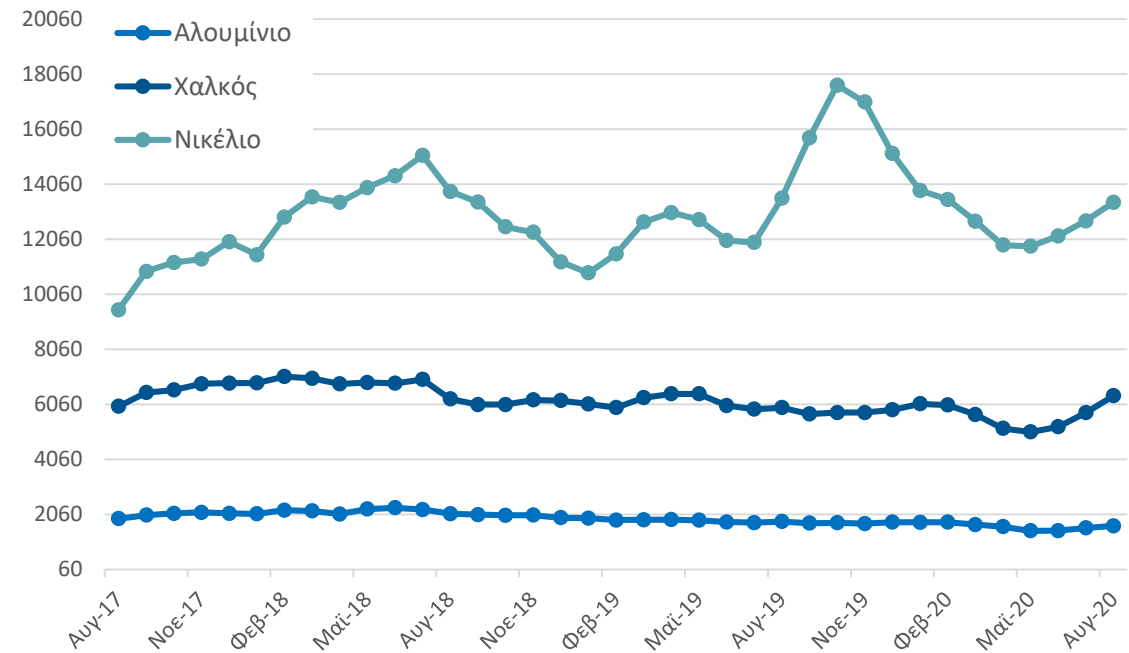
Τιμή αργού πετρελαίου (Brent)

Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 7/2020

Ενώ και οι τιμές των κύριων βιομηχανικών μετάλλων συνεχίζουν την ανοδική πορεία.

Τιμές βιομηχανικών μετάλλων

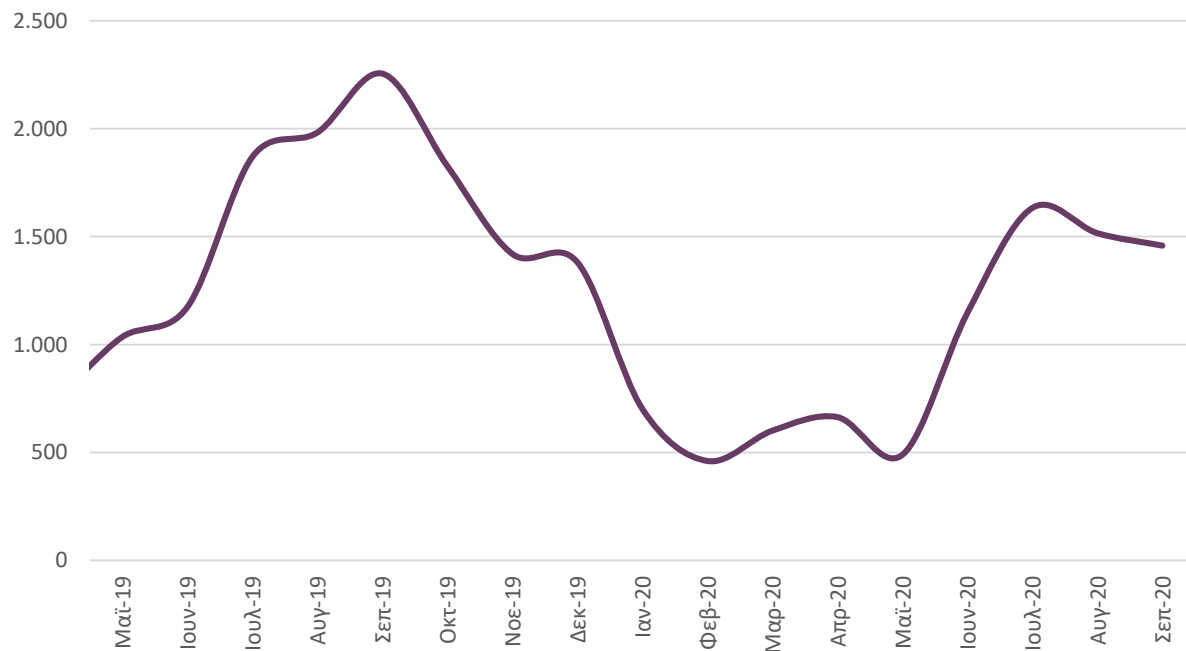
Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 8/2020

Μικτή εικόνα σε ναυτιλιακούς δείκτες που βελτιώνονται, παραμένοντας όμως χαμηλότερα από πέρυσι

Ετήσια μείωση κατά 35,3% στους ναύλους για πλοία χύδην φορτίου τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Πάνω από 25% η πτώση στο σύνολο της περιόδου Ιαν.-Σεπ. σε σχέση με το 2019.

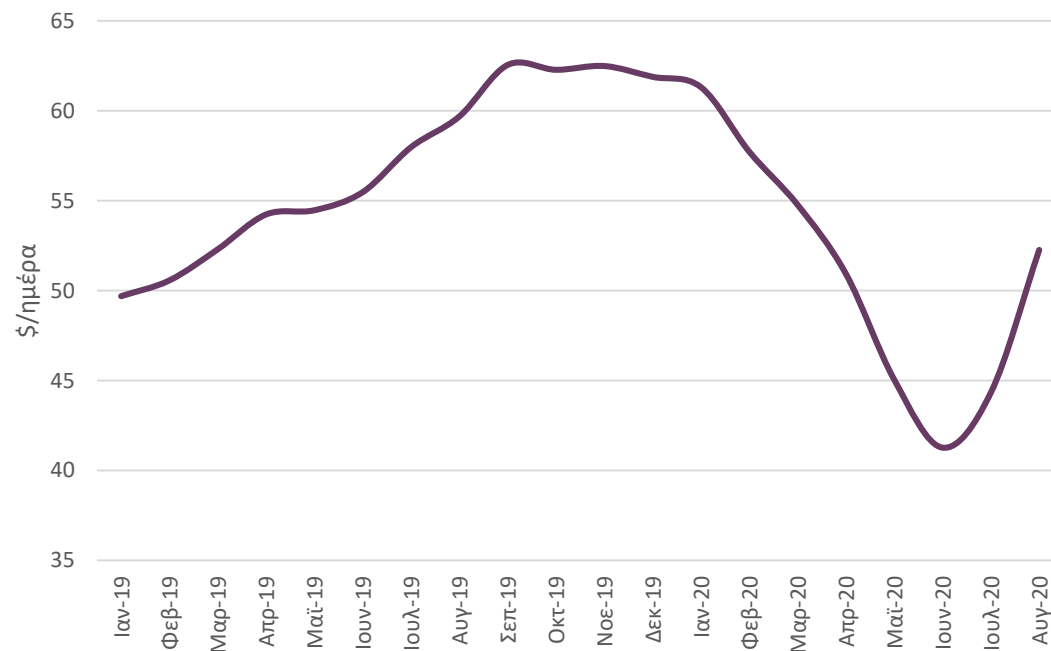
Ανακάμπτει ο ναύλος πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων παραμένοντας χαμηλότερα από τα προ COVID-19 επίπεδα. Απώλειες 6,2% στο οκτάμηνο του 2020 σε σχέση με το 2019.

Ετήσια Μεταβολή Δείκτη BDI

Πηγή: Clarksons, έως 9/2020

Δείκτης εμπορευματοκιβωτίων

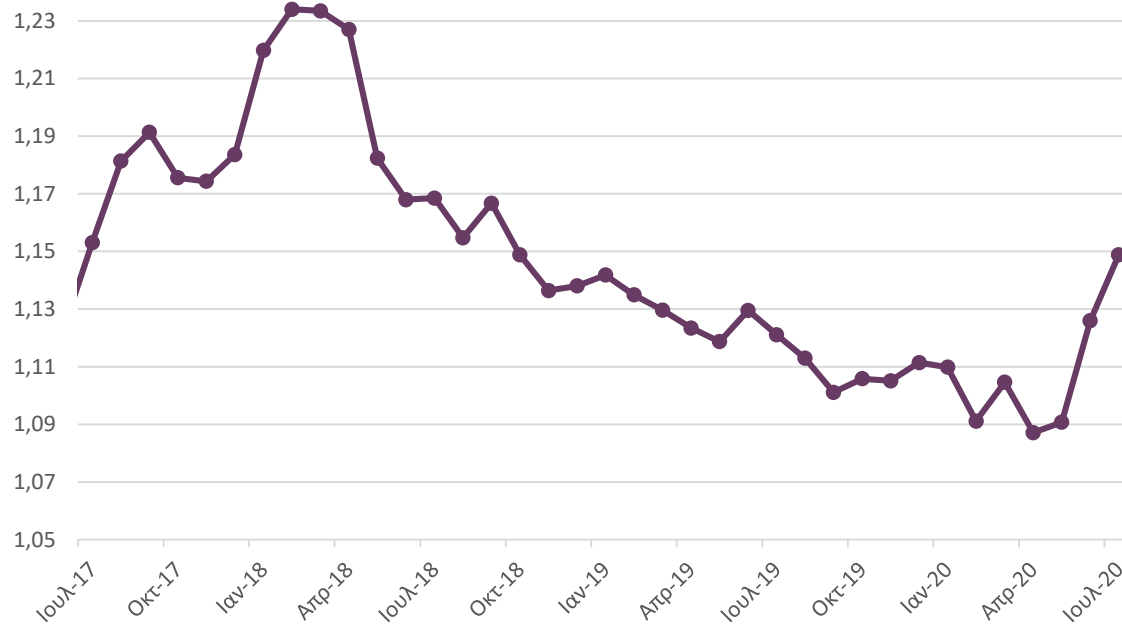
Πηγή: Clarksons, έως 8/2020

Συνεχίζεται η ενίσχυση του ευρώ σε σχέση με το δολάριο

Το ευρώ εξακολουθεί την ανοδική του πορεία τον Ιούλιο σε σχέση με το δολάριο με την ισοτιμία να βρίσκεται στα 1,15 \$/€

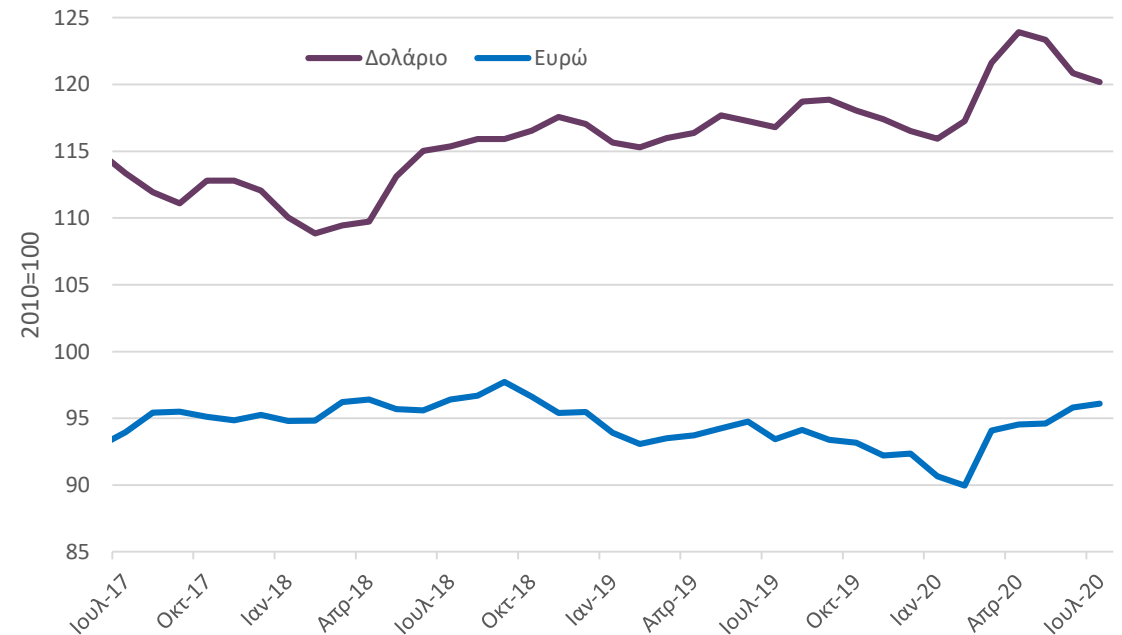
Σταθεροποίηση δολαρίου και ευρώ τον Ιούλιο, σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους

Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: Federal Reserve Bank of St. Louis, έως 7/2020

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

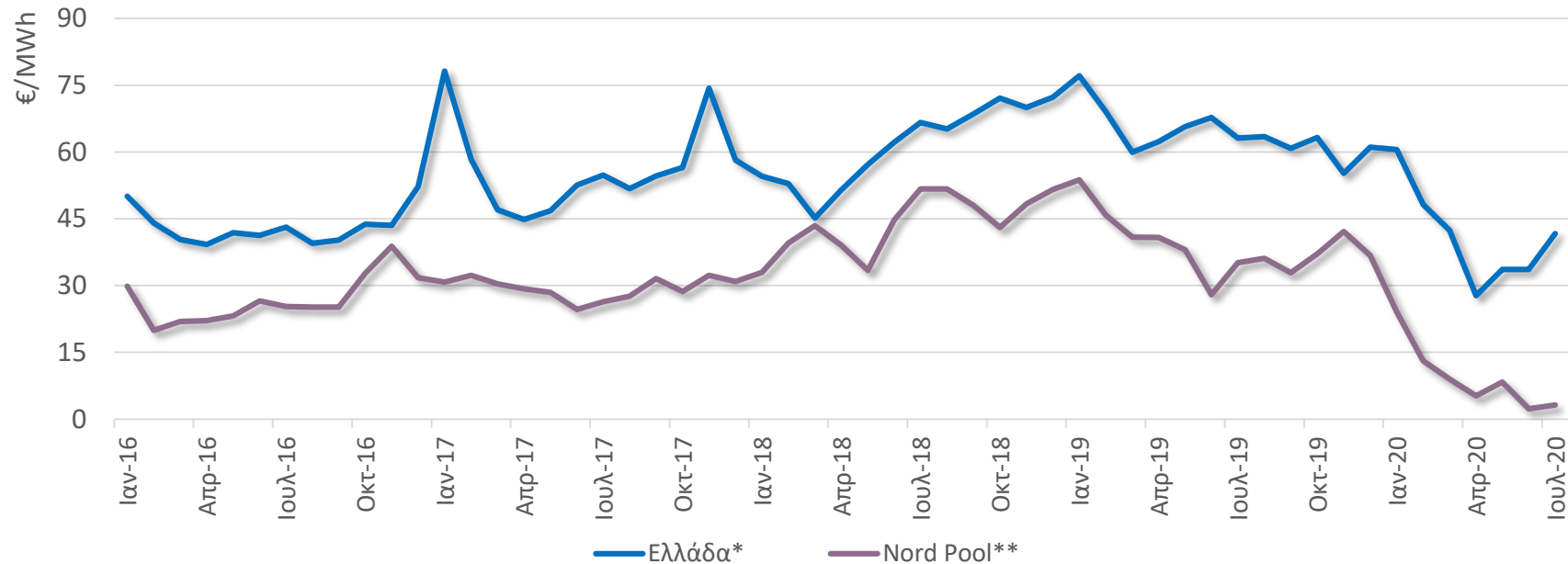
Πηγή: Bank for International Settlements, έως 7/2020

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- **Ενέργεια**
- Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις του COVID-19 και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους

Υψηλό το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας

Η σταθερά υψηλότερη τιμή χονδρικής φορτίου βάσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα σημειώνει ανοδική πορεία τους τελευταίους 4 μήνες σε αντίθεση με τις Ευρωπαϊκές αγορές

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, Nord Pool, έως 7/2020

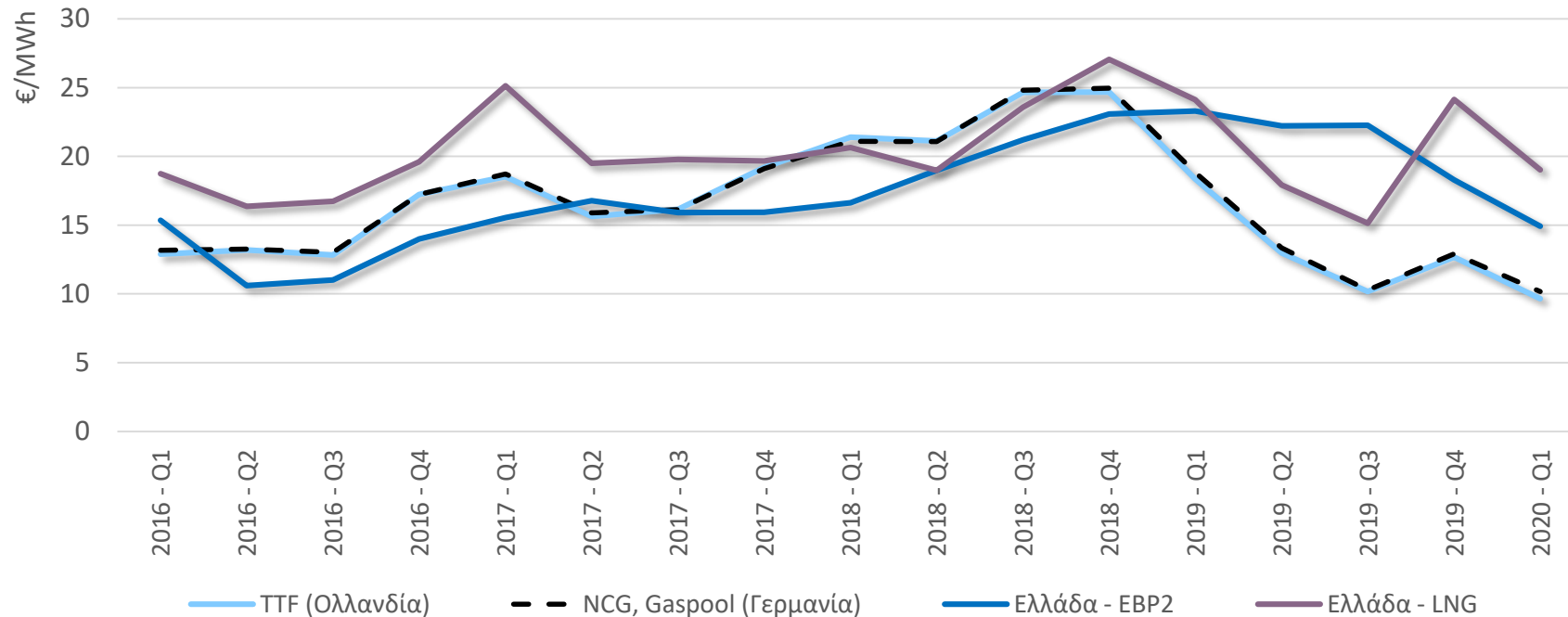
* Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

** Τιμή συστήματος Nord Pool που προκύπτει από το σύνολο των ενεργειακών αγορών της Νορβηγίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, Δανίας, Εσθονίας, Λετονίας, Λιθουανίας ενώ, από τον Αύγουστο 2019 περιλαμβάνονται και οι Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Γαλλία και Ολλανδία.

Με ανοδικές τάσεις από τον Απρίλιο του 2020, τον Ιούλιο η Ελλάδα είχε 13 φορές υψηλότερη τιμή (41,7€/MWh) από την τιμή συστήματος στο χρηματιστήριο ενέργειας Nord Pool (3,2€/MWh)

Υψηλό το κόστος και στο Φυσικό Αέριο

Η τιμή του Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα το πρώτο τρίμηνο του 2020 ακολούθησε τις πτωτικές τάσεις των βασικών αγορών στην Ευρώπη* ωστόσο παραμένει σε υψηλότερα επίπεδα

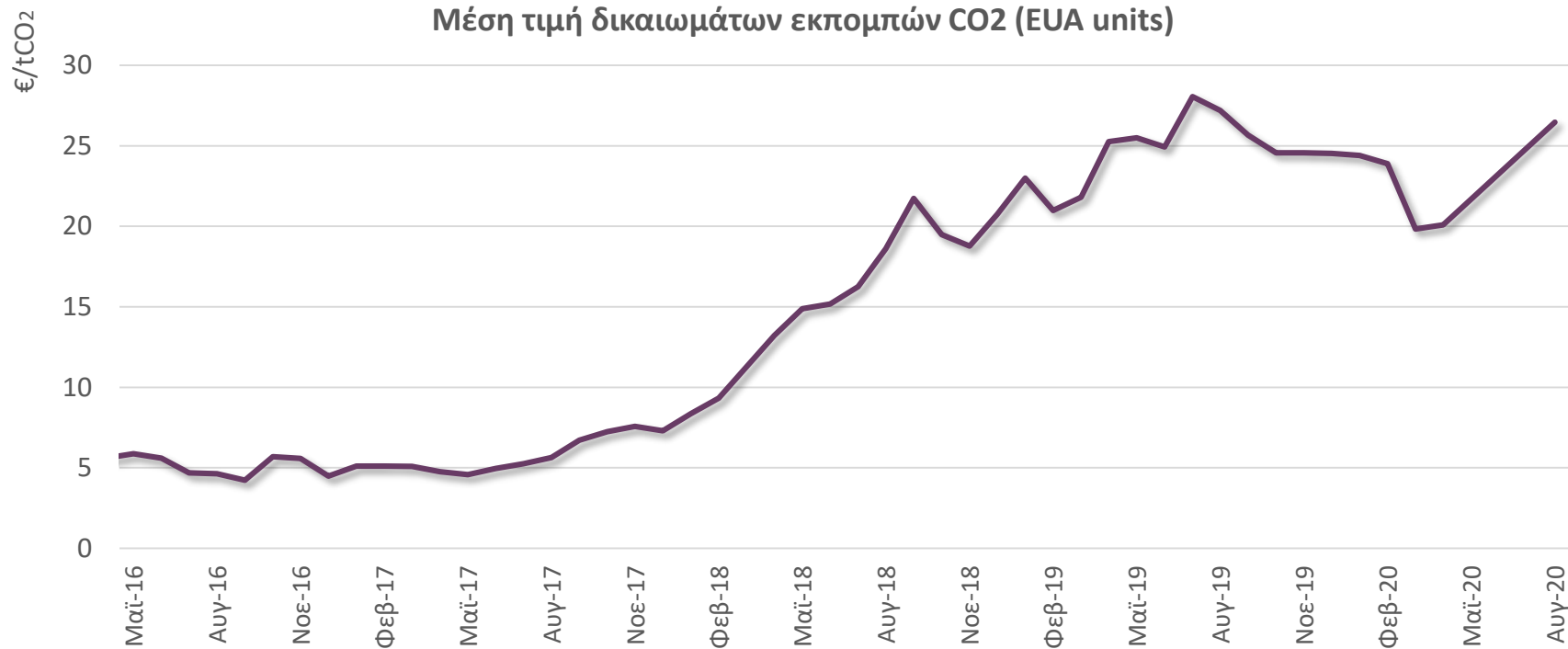
Πηγή: Quarterly Report on European Gas Markets, DG Energy (2016-2020) έως Q1/2020

* Για την Ελλάδα απεικονίζονται οι τιμές LNG και EBP2 ενώ, για τις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας οι spot τιμές, όπου EBP είναι η εκτιμώμενη τιμή στα σύνορα μεταξύ δύο χωρών (Estimated Border Price), η οποία δεν περιλαμβάνει το περιθώριο κέρδους του πωλητή.

Το πρώτο τρίμηνο του 2020, η μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου στην Ελλάδα ήταν τουλάχιστον 45% υψηλότερη σε σχέση με τη μέση spot τιμή στις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας.

Αύξηση στις τιμές δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

Αντιστράφηκε η πτωτική πορεία της μέσης τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EU Allowance) διαγράφοντας σταθερή άνοδο από τον Μάρτιο 2020

Πηγή: ΛΑΓΗΕ, έως 8/2020

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Αύγουστο του 2020 διαμορφώθηκε στα 26,46 €/tCO₂, σημειώνοντας αύξηση 33% σε σχέση με τον Μάρτιο 2020

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- **Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις του COVID-19 και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους**

Ειδικό θέμα:

«Επιπτώσεις του COVID-19 στην ελληνική οικονομία και παρεμβάσεις πολιτικής για την αντιμετώπισή τους»

Εισαγωγή

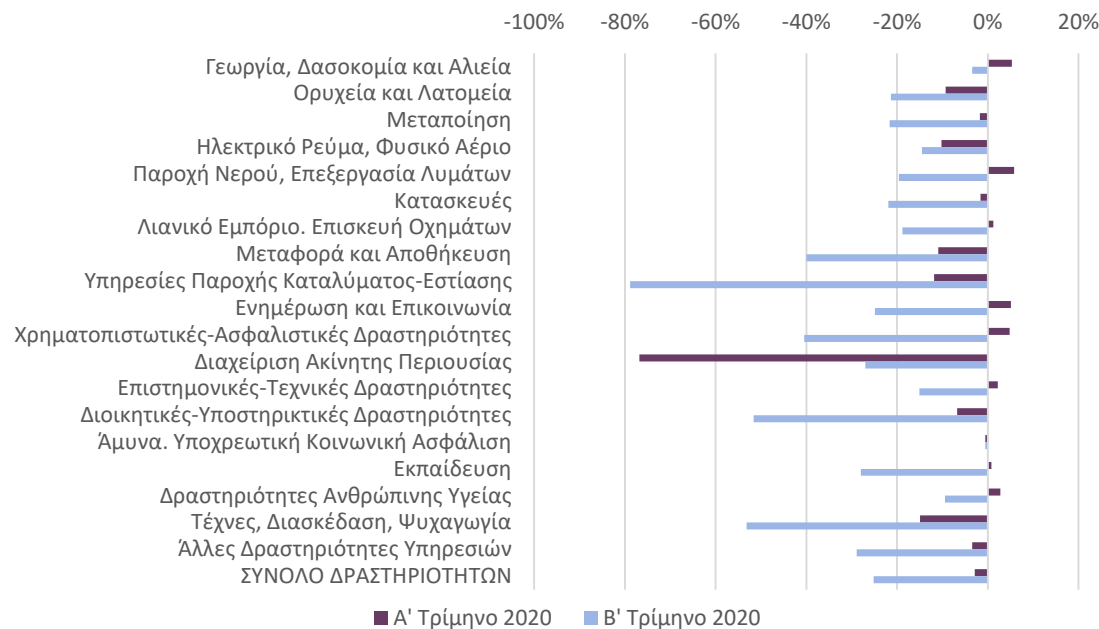
- Στην Ελλάδα λήφθηκαν προληπτικά μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τις αρχές Μαρτίου, τα περισσότερα οποία σταδιακά άρθηκαν από τις αρχές Μαΐου (άρση περιορισμών στις μετακινήσεις στις 4/5) έως τις αρχές Ιουλίου (μερική άρση περιορισμών σε πτήσεις από το εξωτερικό 30/6)
 - Αποτροπή ραγδαίας εξάπλωσης του νέου κορωνοϊού στην πρώτη φάση της πανδημίας, μικρός αριθμός κρουσμάτων και θυμάτων
- Έκτακτες προσλήψεις προσωπικού, ιατρικού, νοσηλευτικού και παραϊατρικού (7.000 άτομα)
- Διαδοχικές δέσμες παρεμβάσεων για πληττόμενες επιχειρήσεις και εργαζόμενους, ελεύθερους επαγγελματίες, άνεργους. Εξειδικευμένες παρεμβάσεις (πολιτισμός-τέχνες, τουρισμός)
 - Αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων ΕΕ (π.χ. SURE για πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ»)
 - Πάρα ταύτα, ισχυρές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα τουλάχιστον κατά το β' τρίμηνο 2020
- Σταδιακή ανάκαμψη κρουσμάτων – θυμάτων από τα τέλη Ιουλίου και εκ νέου λήψη περιοριστικών μέτρων (βλ. επόμενες διαφάνειες)
- Ενδείξεις συνέχισης ισχυρών αρνητικών επιδράσεων σε τμήματα της οικονομικής δραστηριότητας κατά το τρίτο τρίμηνο

Υποχώρηση δραστηριότητας σε όλους τους βασικούς κλάδους το β' τρίμηνο. Μικρότερη του μέσου όρου στη Μεταποίηση.

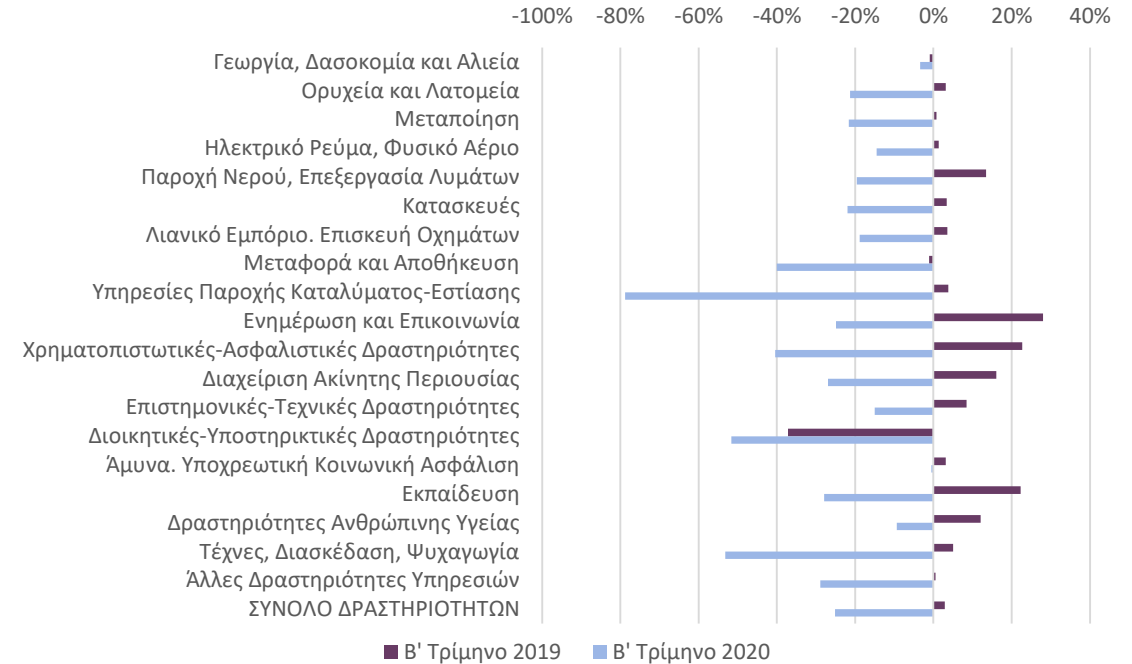
Μεγαλύτερη μείωση το β' τρίμηνο στους κλάδους Τουρισμού και Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας (~80%). Ηπιότερη πτώση στον Πρωτογενή Τομέα (3,4%) και μέρος του «πυρήνα» του Δημόσιου Τομέα (Άμυνα, Κοινωνική Ασφάλιση: -0,5%). Μεταποίηση: -21,6%

Εντονότερη η υποχώρηση σε ορισμένους εκ των κλάδων με τη μεγαλύτερη αύξηση το 2019: Ενημέρωση-επικοινωνία, χρηματοπιστωτικές-ασφαλιστικές δραστηριότητες, εκπαίδευση, διαχείριση ακίνητης επικοινωνίας.

Μεταβολές α' και β' τρίμ. '20/'19*

Μεταβολές β' τρίμ. '19/'18 και '20/'19*

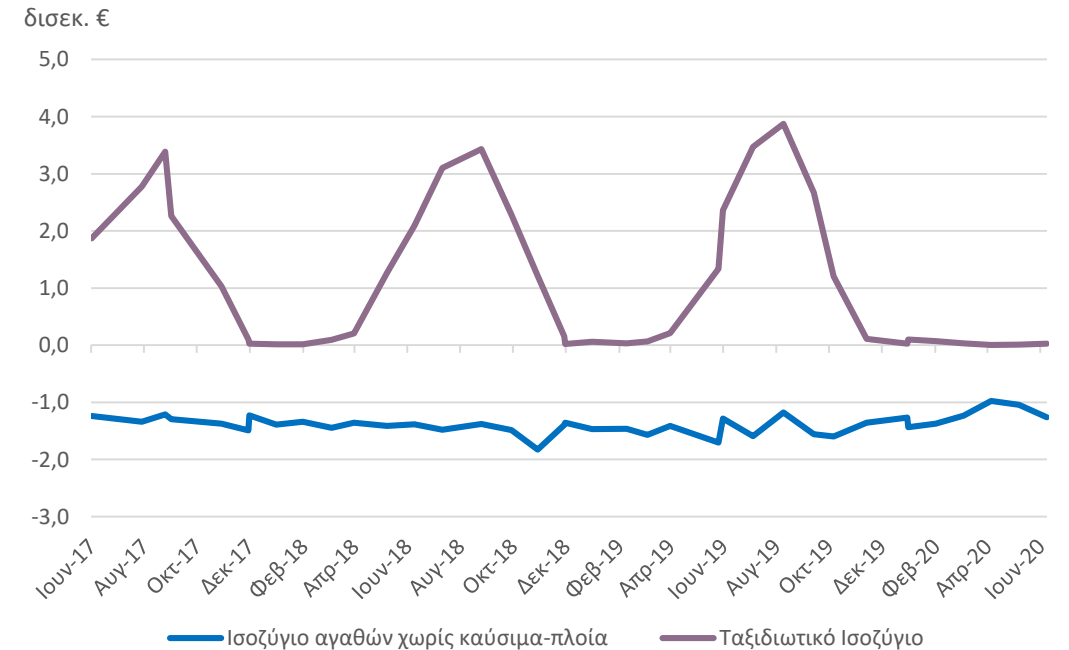
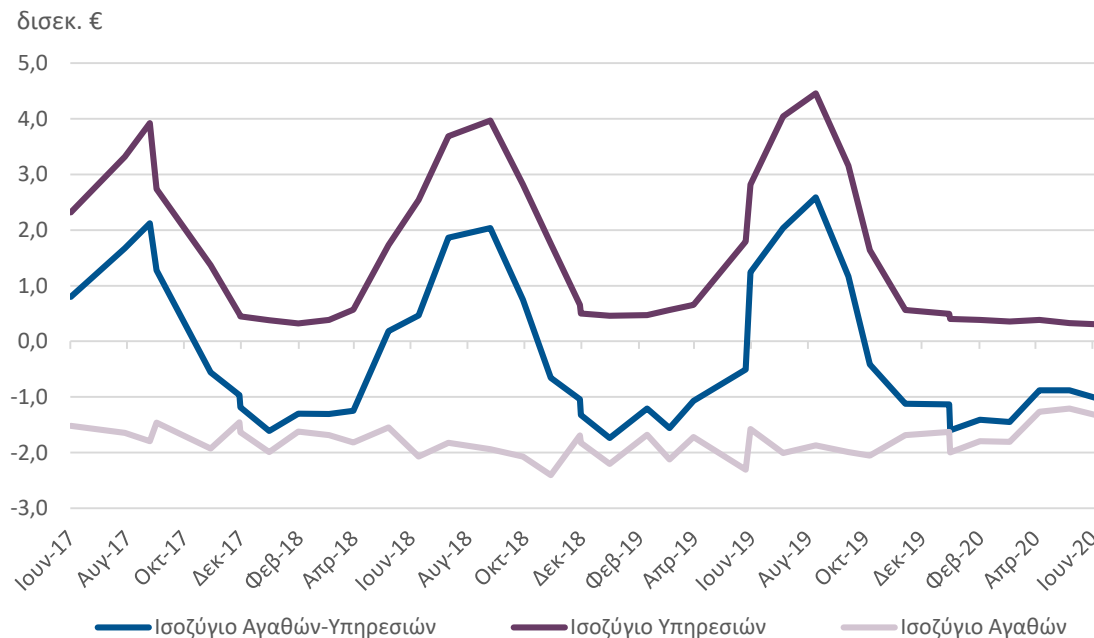
*Στοιχεία κύκλου εργασιών, τρέχουσες τιμές Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 6/2020

Διεύρυνση ελλείμματος Ισοζυγίου Αγαθών-Υπηρεσιών παρά τη μείωση του ελλείμματος αγαθών. Σημαντική συμβολή βιομηχανικής παραγωγής.

Εξωτερικό Ισοζύγιο (α' εξαμ. '20): χειροτέρευση ελλείμματος κατά €2,4 δισεκ., στα €7,25 δισεκ. Αποκλειστικά από το Ισοζύγιο Υπηρεσιών, με μείωση πλεονάσματος €4,6 δισεκ. Πτώση ελλείμματος Αγαθών €2,2 δισεκ.

Έντονη συρρίκνωση πλεονάσματος ταξιδιωτικού ισοζυγίου λόγω ταξιδιωτικών υπηρεσιών, κατά €3,8 δισεκ. ή 94,0%. Αντιθέτως, μείωση ελλείμματος στα προϊόντα εκτός πλοίων-καυσίμων κατά €1,6 δισεκ. (-17,8%).

Ισοζύγιο Αγαθών-Υπηρεσιών

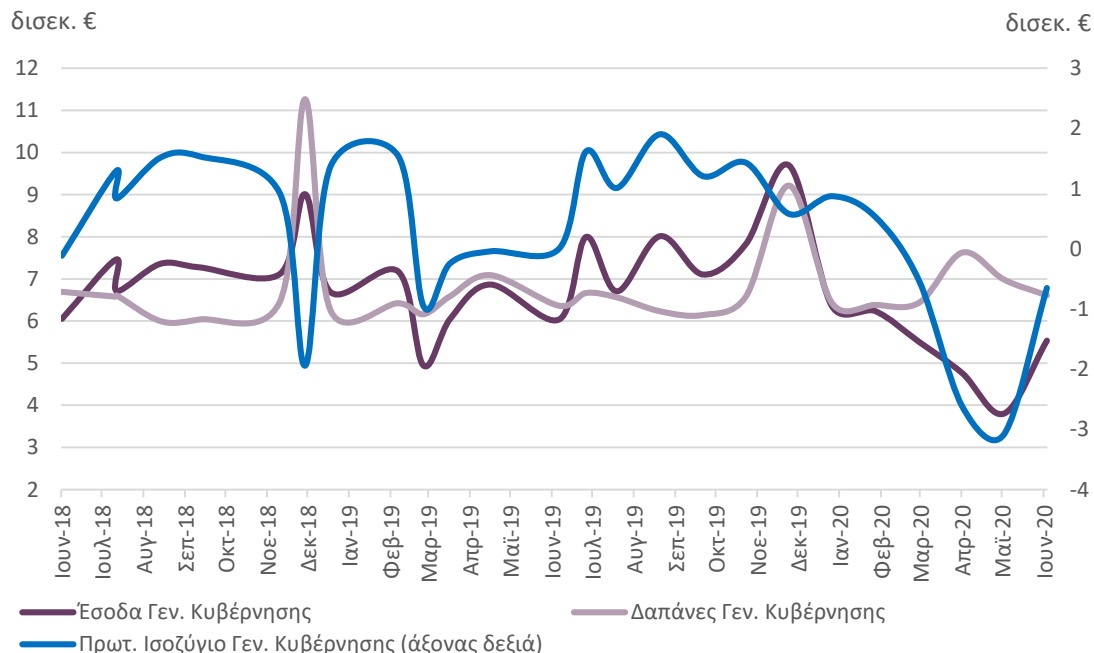
Πηγή: ΤτΕ, έως 6/2020

Επιδείνωση δημοσιονομικού ισοζυγίου κυρίως από πτώση εσόδων. Ενδείξεις ισχυρής πτώσης σε βασικούς κλάδους το γ' τρίμ. (τουρισμός).

Δημοσιονομικό ισοζύγιο (α' εξάμ. 2020): Πρωτογενές έλλειμμα €5,45 δισεκ. έναντι πλεονάσματος €1,69 δισεκ. πριν ένα έτος. Επιδείνωση κυρίως από πτώση εσόδων (-€5,5 δισεκ.) και λιγότερο από άνοδο δαπανών λόγω μέτρων στήριξης (+€1,6 δισεκ.).

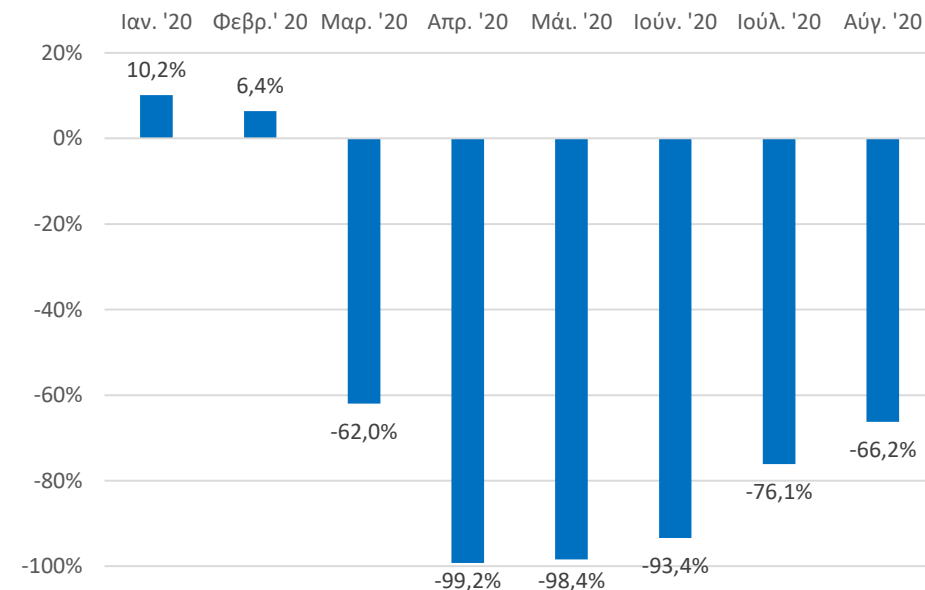
Συνέχιση έντονης υποχώρησης της διεθνούς κίνησης στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών τους δύο πρώτους μήνες του γ' τριμήνου, ένδειξη συνέχισης κάμψης του τουρισμού.

Έσοδα-Δαπάνες-Πρωτ. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 6/2020

Επιβατική κίνηση εξωτερικού, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών

Πηγή: Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, έως 8/2020

Κυριότερα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας

- **Οδηγίες προς πολίτες** από Υπουργείο Υγείας – ΕΟΔΥ:
- Αρχές Μαρτίου: Παραμονή στο σπίτι, σχολαστικό πλύσιμο χεριών, σύσταση χρήσης μάσκας σε κλειστούς χώρους, τήρηση απόστασης 1,5-2 μέτρα
- Κατ' οίκον περιορισμός 14 ημερών σε όποιον εισέρχεται στην ελληνική επικράτεια (16/3). Μείωση σε μια ημέρα από 15/6.
- Μάιος: Υποχρεωτική χρήση μάσκας σε ΜΜΜ, τρένα, εσωτερικούς χώρους πλοίων, ταξί, εμπορικά κέντρα (προσωρινή κατάργηση στα εμπορικά κέντρα στις 08/07).
- Τέλη Ιουλίου 2020: Επέκταση υποχρεωτικής χρήσης μάσκας από όλους σε ΔΕΚΟ, τράπεζες και λοιπά γραφεία εξυπηρέτησης κοινού, σε όλα τα καταστήματα λιανικού εμπορίου, στα κομμωτήρια και τα κέντρα αισθητικής.
- **Περιορισμοί στην κυκλοφορία και τη μετακίνηση των πολιτών** στο εσωτερικό της χώρας (23/3). Σταδιακή κατάργηση από 4/5 και πλήρης άρση στις 25/5 (ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες).
- **Προσλήψεις προσωπικού**, ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού υγειονομικού (περισσότερες από 7 χιλ. έως 3/8, εκ των οποίων 3,5 χιλ. μόνιμες)
- Σταδιακή **αναστολή διεθνών πτήσεων** από 9/3, πρώτα από/προς τη Βόρεια Ιταλία. Σταδιακή άρση αναστολής από 15/6 στα αεροδρόμια «Ελευθέριος Βενιζέλος» και «Μακεδονία». Από 1/7 δυνατότητα εισόδου στην Ελλάδα για όλους τους μόνιμους κατοίκους της ΕΕ+, (χώρες συνθήκης Schengen και ορισμένες άλλες. Προσωρινή εξαίρεση απευθείας πτήσεων από Η. Βασίλειο. Εκτός λίστας παραμένουν βασικοί τουριστικοί εταίροι της Ελλάδας, όπως οι ΗΠΑ, Ρωσία, Τουρκία. Αναθεωρήσεις στη λίστα χωρών ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας σε αυτές.
- Κλείσιμο **εκπαιδευτικών ιδρυμάτων** όλων των βαθμίδων (11/3). Σταδιακό άνοιγμα β' βάθμιας εκπαίδευσης στις 11 και 18/5 και άνοιγμα α' βάθμιας-νηπιαγωγείων από 01/06.
- Κλείσιμο **χώρων διασκέδασης και ψυχαγωγίας, δικαστηρίων και γυμναστηρίων** (12/3). Μερική λειτουργία δικαστηρίων από 1/6. Επαναλειτουργία υπόλοιπων κατηγοριών επιχειρήσεων από 15/6.
- Κλείσιμο **εμπορικών κέντρων – εστιατορίων –bars** (14/3). Επαναλειτουργία εμπορικών κέντρων από 18/5 και επιχειρήσεων εστίασης από 25/5.
- Κλείσιμο **λοιπών καταστημάτων λιανικού εμπορίου** (18/3). Άνοιγμα από 4/5.
- **Αναστολή λειτουργίας ξενοδοχείων** (22/3). Άρση αναστολής για ξενοδοχεία 12-μηνιας λειτουργίας από 1/6 και εποχικής λειτουργίας από 15/6.
- **Υποχρεωτικό μοριακό test** για τον κορωνοϊό έως 72 ώρες πριν για εισερχόμενους από τα χερσαία σύνορα από 10/7
- Κατά τόπους **απαγόρευση λειτουργίας bars και εστιατορίων** από τις 11 το βράδυ έως 7 το πρωί (7/8, Πόρος). Μεταβολή διάρκειας σε 12 -7.

Μέτρα υποστήριξης της ρευστότητας των επιχειρήσεων

Παράταση για 4 μήνες της **πληρωμής φόρων**, που έληγαν από τις 11 Μαρτίου έως το τέλος Ιουνίου, για πληττόμενες επιχειρήσεις που πλήττονται βάσει ΚΑΔ. **Αναστολή καταβολής για 4 μήνες ληξιπρόθεσμων οφειλών φόρων**, καθώς και **δόσεων ρυθμίσεων οφειλών**, που έληγαν την ίδια περίοδο.

Μείωση προκαταβολής φόρου για το 2021 για επιχειρήσεις με μείωση κύκλου εργασιών τουλάχιστον 5% στο α' εξάμ. 2020. Η έκπτωση εξαρτάται από την πτώση: 5-15%: -30%, 15,01-25%: -50%, 25,01-35%: 70%, >70,01%: 100%

Χρηματοδοτικό μέσο «επιστρεπτέας προκαταβολής» για ΜμΕ: Στον α' κύκλο καταβλήθηκαν σε 52,5 χιλ. επιχειρήσεις €602 εκατ. και στο β' κύκλο σε 89,7 χιλ. δικαιούχους €1,26 δισεκ. Ξεκινάει τον Σεπτέμβριο ο τρίτος κύκλος, βάσει των απωλειών στον κύκλο εργασιών Ιουνίου και Ιουλίου, προϋπολογισμού περίπου €1,1 δισεκ., με επιτόκιο 0,94% και εξόφληση το 2022-2025.

Μέσω του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ II) της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ) εγκρίθηκαν 10,15 χιλ. αιτήσεις για δάνεια με τη συμμετοχή τραπεζών ύψους €1,29 δισεκ. Οι όροι των δανείων περιλαμβάνουν επιδότηση 100% του επιτοκίου για 2 έτη και μηδενικό επιτόκιο για το 40% των κεφαλαίων, που προέρχεται από το ΤΕΠΙΧ II. Εντός του Αυγούστου εγκρίθηκαν επιπλέον πόροι €603 εκατ., για τη χορήγηση νέων δανείων για κεφάλαιο κίνησης.

Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων CoViD-19 (ΤΕΕ). Το ΤΕΕ εγγυάται κατά 80% το 40% του συνολικού χαρτοφυλακίου νέων δανείων σε ΜμΕ κάθε τράπεζας και το 32% του νέου χαρτοφυλακίου μεγάλων επιχειρήσεων. Τα δάνεια αφορούν σε κεφάλαιο κίνησης και μπορούν να χορηγηθούν έως 31/12/2020. Διαθέσιμες εγγυήσεις έως €1 δισεκ., για μέγιστη μόχλευση ρευστότητας €3,5 δισεκ.

Αναβολή πληρωμής χρεολυσίων ενήμερων δανείων επιχειρήσεων έως 31/12/2019 από τους πληττόμενους κλάδους, βάσει ΚΑΔ, από 17/03/20 έως 30/09/20. Επίσης, **επιδοτήθηκε το επιτόκιο** επιχειρηματικών δανείων που δεν είναι «κόκκινα» (ληξιπρόθεσμα τουλάχιστον για 90 ημέρες), για την περίοδο 01/04/20 - 30/06/20.

Μέτρα υποστήριξης της απασχόλησης των επιχειρήσεων

Αναστολή συμβάσεων εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού των πληττόμενων επιχειρήσεων, τουλάχιστον έως τον Σεπτέμβριο

Ενίσχυση €800 για εργαζόμενους σε επιχειρήσεις σε αναστολή λειτουργίας, για την περίοδο 15/3-30/4 του 2020. Κάλυψη και της ασφαλιστικής τους δαπάνης. Από τον Μάιο, ενίσχυση έως €534 μηνιαίως, ανάλογα με τον αριθμό ημερών σε αναστολή λειτουργίας.

Καθορισμός από τις επιχειρήσεις **εξ' αποστάσεως εργασίας** μέρους ή του συνόλου του προσωπικού

Παράταση για 4 μήνες της **πληρωμής ασφαλιστικών εισφορών** των μηνών Φεβρουαρίου-Απριλίου, για τις επιχειρήσεις που πλήττονται βάσει ΚΑΔ.

Σε ομίλους επιχειρήσεων σε πληττόμενους κλάδους, **ευχέρεια μεταφοράς προσωπικού μεταξύ των επιχειρήσεων**, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των επιχειρήσεων, με την υποχρέωση να διατηρήσουν συνολικά τον ίδιο αριθμό εργαζομένων που απασχολούσαν πριν τη μεταφορά

Δυνατότητα στις επιχειρήσεις που έχουν εξαντλήσει τα νομίμως προβλεπόμενα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης των εργαζομένων τους, να τους απασχολήσουν υπερωριακά χωρίς σχετική απόφαση έγκρισης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού ή έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Η υπερωριακή εργασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανώτατα ημερήσια όρια που προβλέπονται από το νόμο, για χρονικό διάστημα έως έξι μήνες.

Μηχανισμός ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για το μετριασμό της ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE):

- Για το χρονικό διάστημα από 15/06/2020 έως 15/10/2020 ή μέρος αυτού, δικαίωμα συμμετοχής στο μηχανισμό έχουν όλες οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως ΚΑΔ, που παρουσιάζουν αθροιστική πτώση τζίρου τουλάχιστον 20%, σε μια περίοδο η οποία ξεκινάει από τον Μάρτιο έως το δεύτερο μήνα πριν από αυτόν για τον οποίο ζητούν ένταξη στη ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ
- Οι υπαγόμενες στο μηχανισμό επιχειρήσεις μπορούν να μειώνουν το χρόνο εβδομαδιαίας εργασίας μέχρι και 50%, είτε για μέρος, είτε για το σύνολο των εργαζομένων τους
- Στους εργαζομένους που εντάσσονται στο μηχανισμό, καταβάλλεται από το κράτος ενίσχυση ύψους 60% επί των καθαρών αποδοχών τους οι οποίες αντιστοιχούν στο χρόνο κατά τον οποίο δεν εργάζονται
- Επιδότηση του 100% των ασφαλιστικών εισφορών για την περίοδο μη εργασίας από 1^η Ιουλίου έως 30 Σεπτεμβρίου
- Οι επιχειρήσεις που κάνουν χρήση του μηχανισμού υποχρεούνται να μην προθούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων που εντάσσονται σε αυτόν
- Τον Ιούνιο εντάχθηκαν στο πρόγραμμα περίπου 3.400 επιχειρήσεις και 32 χιλ. εργαζόμενοι, ενώ τον Ιούλιο 5.501 επιχειρήσεις και 48.507 εργαζόμενοι

Επίδομα Πάσχα: Οι επιχειρήσεις που ανέστειλαν τη λειτουργία τους θα μπορούν να το καταβάλλουν μέχρι 30/06/2020. Το τμήμα του επιδόματος για το χρονικό διάστημα αναστολής των συμβάσεων εργασίας, θα καταβληθεί από το κράτος.